

Xroon sa'ó tsikjin ndo Pablo xruen'en ndo sen ste tjajna Corinto

**Ndo Pablo ikjin ndo xroon
ngajin sen tjajna Corinto**

1 ¹Jan'an, Pablo, ndo Dio
kuinche'ena ndo ixi sinta'a
ixra ngajin Ncháina Jesucristo.
Jan'an ko ndo kichuuna
Sóstenes ²*ikjinna xroon ji'i
xruan'anna ngajinnta xro
stenta ni'ngo tjajna Corinto ixi
titikaonnta Ncháina Jesucristo
ko ja'anta tikinixin'ennta ndo
Dio. Ndo Dio kuincha'anta ndo
ixi tjúá tsake'enta, xranchi
sen ste itsjé tjajna ó titikaon
Ncháina Jesucristo, Nchéé sen
ko Ncháina kaxon. ³Ndotáina
Dio ko Ncháina Jesucristo
sintanchaonnta ndo ko
xrotjáanta ndo juaxrxuin.

**Ndo Pablo nichja ndo
ngajin ndo Dio**

⁴Kain nchakon tajon juasaya
ngajin ndo Dio ixi je'e ndo
juintanchaonnta ndo ixi ja'anta
titikaonnta Ncháina^a Jesús. ⁵Ixi
titikaonnta Ndo Dio, me'e tjáanta
ndo juachaxin ko kain nge'e

jian, méxin jian no'anta xranchi
xronichjanta ko jian tienxinnta
kain nge'e. ⁶Jaña kuitikaonnta
chijni kuin'ennta ne'e ndo
Cristo ko jai jian tjakoxinnta jili.
⁷Méxin, ja'anta ó chondanta kain
juachaxin tajon Espíritue ndo
Dio, íxro'an nge'e titjáña'anta
ti xra stechon'ennta xrokjan
Ncháina Jesucristo. ⁸Ko Ncháina
Jesucristo tayakon'annta ndo ko
tsintue'anta tsitikaonnta ndo tsija
nchakon tsjexin kain nge'e. Ko
jaña xro'an ngisen tsjankata'anta
ijje nchakon xrokjan ndo
Jesucristo. ⁹Ndo Dio nduaxin
sinche'e ndo nge'e tsindachro
ndo ixi je'e ndo kuincha'anta ndo
ixi tsitikaonnta Chjen'en ndo,
Jesucristo, Ncháina.

**Je'a xraje'o xraxaon sen
ni'ngo tjajna Corinto**

¹⁰Kichuuna, tinóatáana
ngajinnta ixi juachaxien
Ncháina Jesucristo naxraje'o
xroxraxaonnta ko tanchrjenda'i
kichuunta; cháña naxraje'o
xroxraxaonnta ko xraje'o

^a **1:4 Ncháina** Señor Ncháina Jesús o Ncháina Dio
1:2: Hch. 18:1.

nche'enta. ¹¹Kichuuna, jaña ndachrjan ixi kuin'an nge'e ndachro sen ndo'a ndo Cloé ixi je'a naxraje'o xraxaonnta. ¹²*Ti rindachrjan ixi kaxinnta ndachronta “jan'an rua'a ndo Pablo”, ko ikaxinnta ndachronta rue'énta ndo Apolos ko ikaxinnta ndachronta rue'énta ndo Pedro, ko ikaxinnta ndachronta ixi rue'énta ndo Cristo. ¹³¿Á tsichrjijin ndo Cristo? ¿Á je'a naakua ndo Cristo titika'onna? ¿Á jan'an Pablo kuenxinna ixi ja'anta? ¿Á bikitéexinta ixi juachaxinna? ¹⁴*Juasie ndo Dio ixi tsjé'a sen bikitée jan'an. Je'o ndo Crispo ko ndo Gayo bikitée. ¹⁵Ixi jaña ninaáanta xrondachro'anta ixi juachaxinna bikitéexinta. ¹⁶*Kaxon bikitée ndo Estéfanos ko sen ndo'a ndo. Ko sintaxin'aña'on á bikitée ikaxin sen o na'i. ¹⁷Ixi ixra chjana ndo Cristo je'a tsikitée chujni. Ixra chjana Ncháina Jesucristo me'e ti xronichja chijni jian tajon juachaxin tsehónni kain nchakon. Tjaun'a xronichja ixi chijni tsango chaxro ixi tjaun'a tsantsja'a ti juachaxin ijié konoxin nchakon kuen'en Ncháina Jesucristo nganito ntacru.

**Ndo Cristo chónda ndo
juachaxien ndo Dio**

¹⁸Ti ndachro chijni ixi ndo Cristo kuenxin ndo nganito

ntacru, kaxin na xraxaon na tjinte'a ji'i ko ni jaña xraxaon tsitjáña na, ko jaína ti titika'onna me'e nduaxin tsehónna kain nchakon, chijni me'e chónda kain juachaxin. ¹⁹Jaña ndachro xroon chijnie ndo Dio tsikjin sen ó sa'ó:

Jan'an ndo Dio sintatjáña nge'e xraxaon ni ícha no'e, ko sintajexin ti ndachro ni tienxin.

²⁰¿Nge'e tsonda ti ndachro na tsango no'e na ko nge'e tsonda ti nchekuen'en na ikaxin chujni ko nge'e tsonda ti ndachro na no'e na kondee nunte xasintajni? Ndo Dio tikon ndo kain ji'i tjinte'a ko xro'an xrée. ²¹Ndo Dio tsango no'e ndo, méxin kuintue'a ndo ixi ti no'e chujni xrokuichuxixin na ndo. Cháña ndo Dio juako ndo ixi chijnie ndo tsichuxixin na ndo, ko chijni me'e tsehónxinni, maski je'e na xraxaon na ixi tjinte'a chijni.

²²Ni judío tjaun na xrobikon na naa ixra tsango jíé, ko ni griego tjaun na tsono'e na ícha. ²³Ko jaína kaina tjakona chijnie ndo Cristo, je'e ndo kuenxin ndo nganito ntacru. Ko ni judío xraxaon na ixi ti titikaon jaína, me'e naa chijni tsosueuxinni. Ko ni je'a judío ndachro na ixi nintana ixi jaña titika'onna. ²⁴Ko sen kuinche'e ndo Dio, maski sen judío o sen griego, kain sen ndachro sen

ixi ndo Cristo chónnda ndo ijié juachaxin ko ndo Cristo chronga ndo kain ti jian no'e ndo Dio. ²⁵Ti xraxaon chujni ixi ndo Dio noe'a ndo ko nduaxin je'e ndo ícha no'e ndo ixi ngixe'i chujni ndachro ixi ícha no'e na. Ko ti xraxaon chujni ixi ndo Dio jié'a juachaxin chónnda ndo, ko ti jié'a juachaxin ichro na me'e ícha ijié ixi kain juachaxin chónnda chujni. ²⁶Kichuuna, xraxaonnta xranchi kuincha'anta ndo maski tsjé'anta no'anta ícha xranchi tikon ni ste nunte xasintajni. Ko tsjé'a ja'anta ko sen ndointa tjinteenta ngajin tjajna. ²⁷Ndo Dio kuinche'e ndo kaxin sen noe'a ichro chujni ste nunte xasintajni ixi jaña je'e ndo tjaun ndo tsosue'e ni ndachro ícha no'e. Ko kaxon kuinche'e ndo kaxin sen tjinte'a ichro chujni ste nunte xasintajni ixi jaña je'e ndo tjaun ndo tsosue'e ni ndachro chónnda na ijié juachaxin. ²⁸Ndo Dio kuinche'e ndo kaxin sen tituan'i ko ikaxin sen xro'an tjintee ixi je'e ndo tjaun ndo sinchetjáña ndo juachaxin chónnda ni xraxaon tsango no'e. ²⁹Méxin, xro'an ngisen sinchejié aséen ngajin ndo Dio. ³⁰Ixi juachaxien ndo Dio ja'anta kuitikaonnta ndo Cristo Jesús, ko ti kuitikaonna ndo, me'e nduaxin tjintee, ko ixi juachaxien ndo komé'e ijie kuachondana, ko juachaxien ndo sinchetjúáxin ndo aséeina ko jnié

ndo kuenaxinna ndo. ³¹Méxin, ndachro xroon chijnie ndo Dio: “Ngisen tjaun sinchejié aséen, sinchejié aséen sen ixi je'e sen no'e sen ixi Ncháina chónnda ndo ijié juachaxin.”

**Ndo Pablo chronga ndo
ixi ndo Jesucristo kuen'en
ndo nganito ntacru**

2 ¹Kichuuna, nchakon juaso nti'a tjajnánta ko juntakuan'annta nge'e tjaun ndo Dio tsono'anta, ko nichjaxin'a ixi naa chijni tienxin'anta ko tjako'a xranchi naa chujni tsango no'e. ²Je'a me'e juinta'a ti bake'e nti'a. Je'o juako'anta ixi ndo Cristo ti kuen'en ndo nganito ntacru. ³*Ko ti juaso nti'a juntakuan'annta, je'a xraxra'on ixi tsango nóna. Na'i, jan'an jixrangana xranchi naa ngisen noe'a. ⁴Ti nichja, nichja'i xranchi naa ngisen tsango no'e. Je'o kuintu'a ixi Espíritue ndo Dio bingijnana nichja ixi sintakuan'anta kain juachaxin chónnda ndo Dio, ⁵ko kuichuntianta ndo Dio ixi juachaxien ndo, ko je'a ixi ti tsango no'e chujni.

**Espíritue ndo Dio
tjakoina kain nge'e**

⁶Ko nchakon juáko ngajin ni ó jian titikaon Ncháina, jan'an nichja xranchi nichja naa sen tsango chúxin ko no'e chijnie

ndo ko ji'i je'a xranchi nge'e no'e ni jii nunte xasintajni, o xranchi nichja ni tetuan'an nunte xasintajni, ixi ti no'e na ó tuinxin tsitjáña. ⁷Jan'anna juakona jian nge'e kuanoe'a chujni, nge'e tsixraxaon ndo Dio ó sa'ó ti xrako'a nunte xasintajni, ko me'e tjaun ndo tsono'e chujni jai ixi me'e tsjacha na tsehón na kain nchakon. ⁸Ko xro'an ni tituan'an nunte xasintajni kuienxin na chijni ji'i ti tsixraxaon ndo Dio ixi siá je'e na xrokuienxin na, xrobake'a na nganito ntacru Ncháina Jesucristo, ndo chónnda kain juachaxin. ⁹Ndachro xroon chijnie ndo Dio tsikjin sen ó sa'ó:

Juinchéña ndo nge'e
 xraxro'an ngisen tikon
 ko xraxro'an ngisen tin'en,
 ko xraxro'an ngisen xraxaon
 ko ji'i tsayé'e sen nduaxin
 tjue'e ndo Dio.

¹⁰Ndo Dio juinchenoína ndo kain ji'i ixi chondana Espíritue ndo ixi Espíritue ndo tsje'e kain nge'e ko no'e kain nge'e xraxaon ndo Dio.

¹¹Xro'an ngisen no'e nge'e xraxaon inaa chujni. Je'o ngujngu chujni no'e nge'e xraxaon. Jaña kaxon xro'an ngisen no'e nge'e xraxaon ndo Dio, je'o Espíritue ndo me'e no'e. ¹²Ko jaina kuayé'ana espíritue chujni nunte xasintajni. Na'i. Ndo Dio chjaina ndo espíritue ndo ko ixi espíritue ndo me'e nónaxinna kain nge'e jian juinche'e ndo

ixi je'e ndo tsango tjuajna ndo. ¹³Nchakon nichja nge'e juinche'e ndo Dio ixi jaina, je'a nichjana ixi xranchi ó xrokono'e chujni nunte xasintajni. Juachaxien Espíritue ndo Dio nichjaxinna. Ko jaña nichjaxinna sen chónnda Espíritue ndo.

¹⁴Ni chónnda'i Espíritue ndo Dio jua'i tsayé'e na nge'e tajon Espíritue ndo ixi xraxaon na chijni ji'in, tsango ninta chijni. Jua'i tsienxin na ji'in ixi chónnda'i na Espíritue ndo. ¹⁵Ko ngisen chónnda Espíritue ndo Dio chao tienxin sen kain nge'e ko no'e sen á chao jii o na'i. Ko ni chónnda'i Espíritue ndo jua'i xrondachro na á chao tjako sen chónnda Espíritue ndo o na'i ixi je'e na tienxin'a na. ¹⁶Xranchi ndachro xroon chijnie ndo Dio: “¿Ngisen xrokono'e xranchi xraxaon Ncháina Dio? ¿Ngisen chao xrojuincheken'en ndo?” Ko jaina chondana juachaxien Espíritue ndo, méxin, xraxaonna xranchi xraxaon ndo Cristo.

Sen nche'e xrée ndo Dio

3 ¹Kichuuna, jua'i nichja'anta xranchi sen ó chónnda Espíritue ndo Dio ixi ja'anta xranche'enta xranchi chujni nunte xasintajni. Méxin, xrokonda nichja'anta xranchi sen nandá taxi chuntia ndo Cristo. ²*Jan'an juako'anta nge'e tangi'a ixi ndako xjan nchínchín stenta,

xjan nandá ti'i itsjin ko jua'i ine xjan nio ko xrajua'i tienxinnta jai ³ixi xranche'enta xranchi nche'e chujni nunte xasintajni. Xratochjuya'anta nge'e nche'e ikaxin sen ko tetoku'u kichuunta. ¿Á je'a me'e xrondachro ixi ja'anta xranche'enta xranchi nche'e ni nunte xasintajni?

⁴*Kaxinnta ndachronta ixi rua'naninta jan'an Pablo, ko ikaxinnta ndachronta ixi rue'énta ndo Apolos. Jaña xraxaonnta xranchi chujni nunte xasintajni.

⁵¿Ngisen ndo Pablo ko ngisen ndo Apolos? Jan'anna je'o nta'ana xrée ndo Dio ixi juako'ananta ko kuitikaonnta Ncháina. Ngujnguna je'o junta'ana nge'e kuetuannana ndo Dio. ⁶*Jan'an kuenga tsee chijnie ndo Jesucristo, ko ndo Apolos xranchi ngisen tikitée inda tsee, me'e juako ndo xranchi xrochuntianta ndo Dio ko je'o je'e ndo Dio tajon ndo juachaxin tsangi ika, me'e xrondachro ícha tsitikaonnta ndo. ⁷Méxin, ngisen tenga ko ngisen tikitée inda, je'o juinche'e sen xra; je'o ndo Dio tajon ndo juachaxin tsangi ka. ⁸Sen tenga ko sen tikitée inda xraje'o tjintee sen, ko ndo Dio tsjenge'e ndo sen 'na ixi ixra juinche'e sen. ⁹Méxin, jan'an ko ndo Apolos je'o nta'ana xrée ndo Dio, ko ja'anta stenta xranchi naa ijngi tsikinga chijnie ndo Dio, o xranchi naa nchia jinchekochjian ndo. ¹⁰Ndo Dio jian ndo, méxin,

chjána ndo juachaxin ixi jan'an tsake'e xranchi naa xi tetuan'an xranchi sinchekonchjian sen nchia, me'e xrondachro ti bakée ixro sa'ó tsaxi tsite'xin tjatu'o. Tjume'e ikaxin sen kuite sen ícha ixro, ko ngujngu sen xrokonda ndako sinchekonchjian sen nchia, ¹¹ixi xro'an ngisen tsake'e inaa ixro xrangíxixín nchia ixi ó jii xro sa'ó tsikaxi tsiki'texin nchia, ko ixro me'e ndo Jesucristo.

¹²Ko tjume'e ngata'a ixro me'e chao tsi'te sen ixi chika oro ko chika plata, ixro chaxro tjintee, ntaa, ka tsixema, o ntaxro, ¹³ko nchakon tsjexin kain nge'e, ndo Dio tsjako ndo ixra juinche'e ngujngu sen. Ko xro'i tsjakoxin ndo ngixe'i ixra juinche'e ngujngu chujni. ¹⁴Ko siá ti juinche'e sen jian, tsjacha sen naa nge'e jian, ¹⁵ko siá ti xra juinche'e sen je'a jian, tsitjáña kain xra me'e, ko je'e sen tsitjáña'i sen, ixi xrokjui xranchi je'e sen xrokuinge'e sen xro'i.

¹⁶*Kain ja'anta, ¿a noa'inta ixi ja'anta ningue ndo Dio ko Espíritue ndo jii ngaya asáanta? ¹⁷Ko siá xrojan ngisen tjaun sincheni'e ningue ndo, je'e ndo Dio sinchetjáña ndo ni me'e, ixi ningue ndo Dio tjúa ni'ngo ko ja'anta me'e ni'ngo.

¹⁸Ja'anta ncheye'anta asáanta. Siá xrojannta ndachronta ngaya asáanta ixi ícha no'anta xranchi chujni ste nunte xasintajni,

xrokonda xrokjannta xranchi naa ni noe'a ixi tjume'e xrokjannta xranchi naa ni nduaxin ícha no'e. ¹⁹Ixi ti nge'e no'e chujni jii nunte xasintajni me'e xro'an tjintee tikon ndo Dio. Ko ndachro xroon chijnie ndo Dio tsikjin sen ó sa'ó: "Ti chujni ícha no'e, ko je'lo ti no'e na me'e tsitjáñaxin na." ²⁰Ko kaxon ndachro xroon chijnie ndo Dio: "Ncháina no'e ndo kain nge'e xraxaon ni ndachro ícha no'e ko ti xraxaon na xro'an tjintee." ²¹Méxin, nchejié'a asáanta ixi ndachronta jii naa chujni ícha no'e, ixi kain nge'e jii me'e tikinixin'anta, ²²jan'an ndo Pablo, ndo Apolos, ndo Pedro, nunte xasintajni, nge'e jichón, ti tsen'en ni, nge'e jii jai, ko nge'e tson'en ícha tjume'e, kain tikinixin'anta. ²³Ko ja'anta tikinixin'ennta ndo Cristo ko ndo Cristo tikinixin'en ndo ndo Dio.

Ixrā juinche'e ni kuinche'e Ncháina Jesucristo

4 ¹Ja'anta xrobikonnanta je'lo xranchi ngisen nche'e xrée ndo Cristo ko kuituannana ndo tsjakona nge'e xro'an ngisen kuano'e kondee je'e ndo.

²Ko ngisen kuayé'le naa ixrā xrokonda tsjako sen ixi nduaxin chao xrochúntiani ngajin sen.

³Ko jan'an ta'i juachjaon ixi nge'e xrondachronta ixi jan'an, o chujni nchéña ijie ixi ixrā nta'a ngajin ndo Dio, ko jan'an jua'i tsjankata'a ijie aséenna.

⁴Ko jan'an xraxaon'a á richonda ijie, ko ntamá'i ijie richonda. Na'i. Je'lo Ncháina chóna ndo juachaxin xrondachro ndo á chonda ijie o na'i. ⁵Méxin, tjankata'inta ijie ngajin xrojan ngisen. Chuenjanta nchakon tsii Ncháina ixi je'e ndo tsjako ndo kain nge'e jimá ti naxixe'e, ko sinchenoxin ndo kain nge'e jii ngaya aséen chujni. Ko nchakon me'e ndo Dio jian xronichja ndo ixi ngujngu ixrā juinche'e chujni.

⁶Kichuuna, jai nichja'anta ixi jian tsake'enta, ko ndachrjan ji'i ixi jan'an ko ndo Apolos tjinte'a jan'anna ixi sinche'enta ko xroxraxonnta ícha, je'lo ti nge'e tsikjin sen ó sa'ó: "Sinche'ani ko xrondachro'ani ícha je'lo ti jitaxin xroon chijnie ndo Dio."

Ko me'e xro'an ngisen nchejié aséen ixi ru'éle sen naa ngisen xraxaon sen ícha no'e, ko me'e xrochónde'a kichuu sen juasaya. ⁷¿Ngisen ntatjunta ixi ja'anta ícha tjinteenta ixi inaa ngisen?, ko, ¿nge'e chondanta ti je'a ndo Dio tsitjáanta ndo? Siá ndo Dio kuajon ndo kain nge'e chondanta, méxin, ¿sonda nchejié asáanta ixi xranchi ja'onta tsjinchiinta ti chondanta ko ti no'anta?

⁸Ja'anta chondanta kain nge'e tjaunnta ko chondanta kain nge'e xranchi naa xi rey, ko jai nche'enta xranchi ítonda'ina ngajinnta. Siá nduaxin ja'anta tituan'annta xranchi naa xi rey, me'e jan'anna kaxon chao

tsituan'anna xranchi ja'anta.

⁹Xraxa'on ixi jan'anna, ngisen kuinche'e ndo Dio, tjinte'ana. Stena xranchi ni jichón'en tsen'en, ko kain chujni nunte xasintajni ko kain sen ángel stetikon ti tangi stetónana.

¹⁰Ko jan'anna tikon na jan'anna tsango nintana ixi titika'onna ndo Cristo. Ko ja'anta tikonnanta je'e na xranchi ni icha no'e.

Jan'anna stena xranchi chujni soji'a, ko ja'anta xranchi chujni tsango soji. Ja'anta chonde'enta na juasaya, ko ngajin jan'anna, na'i. ¹¹Jai jan'anna tatséna jinta, ko ten'enna inda, ko chonda'ina nge'e tsaritsa'ana, ko chujni chjinga nchenana, ko chonda'ina nchia tsinteena. ¹²*Tsango tonchrjena ixi tjánana ntaxinna ixra. Ko teganana na teka ko jan'anna tjancha'ana ndo Dio ixi je'e na. Tengina na ko jan'anna tjua'ana na. ¹³Ko tjanginana na ko jan'anna jian nichja'ana na. Nchenana na xranchi xrokjuina xinenoe xasintajni,^b ko xrajaña jiton'en nchakon jai.

¹⁴Ikjin ji'i je'a ixi tsosuaxinnta. Na'i. Tja'on sintaxraxa'onnta ixi jian sinche'enta ixi xranchi chjan'na tikonnta ixi tsango tjua'anta. ¹⁵Maski xrochondanta te mil ngisen sintakuan'annta chijnie ndo Cristo, chonda'inta itsjé ndotánta. Ko jan'an ikjui xranchi ndotánta nchakon ja'anta

kuaye'enta ndo Cristo Jesús ixi juntakuan'annta chijnie ndo Dio ko me'e kuaye'enta juachaxin tsarichonnta kain nchakon.

¹⁶*Méxin, tinóatána ngajinnta jian tjakonta xranchi jan'an.

¹⁷Méxin, kuituan'an ndo Timoteo tsiji ndo ngajinnta. Xranchi chjan'na tikon ndo, ko tjua'a^c ndo, ixi jian nche'e ndo ixra ne'e Ncháina. Tsiji ndo sintaxraxaonnta ndo xranchi jan'an nta'a ti kuituan'an ndo Cristo ko kain ji'i tjako ngujngu ni'ngo nguixin tinó ichrji. ¹⁸Ko kaxin ja'anta xraxaonnta ixi je'a nduaxin tsjasotsja'anta, méxin nchejié asáanta. ¹⁹Ko siá tjaun Ncháina, tuinxin tsjaso ngajinnta. Me'e tsin'an ko tsikon ixi sen nchejié aséen, á nduaxin nche'e sen nge'e nichja sen.

²⁰Ko juachaxien ndo Dio, je'a je'o nge'e xronichjani. Xrokonda tsjakoni ixi nduaxin chóndani juachaxien ndo. ²¹¿Xranchi tjaunnta tsjasotsja'anta? ¿Á tsjasokian naa ntasé tsikaonxinnta?, o, ¿á tjaunnta jian ko juaxruxin tsjaso?

Tsoñe'e ijie ngisen ndako'a juinche'e

5 ¹Itsje chujni no'e na ixi naa ja'anta chondanta xranchi nchrinchri'anta janajo'annta. Ji'i naa nge'e tsango ndakua'i jii. Ni chúxin'a ndo Dio nche'a na jaña

^b4:13 *xasintajni* mundo ^c4:17 *tjua'a* yo te amo
4:12: Hch. 18:3. 4:16: 1Co. 11:1; Fil. 3:17.

xranchi ja'anta. ²Ko maski jaña tsikon'en, kain ja'anta tsango nchejié asáanta ko tosua'inta ixi xi jaña nche'enta, ja'anta ó xrobengixinnta xa ni'ngo. ³Maski ritjén'a ti ste ja'anta, aséenna nti'a jii ngajinnta, ko ndachrjan ixi xi jaña tsijinche'e ó yama xa ijie. ⁴Méxin, nchakon stetajonnta juasaya ngajin Ncháina Jesús, xraxaonnta ixi jan'an ritjén ngajinnta, ⁵ko xi jaña tsijinche'e tintu'enta xa ixi Xixron'anxrée sincheni'e ntau'e xa, ko jaña nchakon xrokjan Ncháina Jesucristo tsitjáña'i aséen xa.

⁶*Take'anta juaxruxin ko nchejié'a asáanta ixi ti ndako'a kon'en nti'a. ¿Á noa'inta ixi siá tsake'eni naanchichjaon ti nchetja'in chu'u, kain chu'u tja'in chu'u? ⁷Méxin, tintu'enta ti ndako'a nche'enta ixi ti ndako'a kon'en me'e xranchi nge'e ti nchetja'in chu'u ko me'e nhexenga kain chu'u. Nche'anta ti ndako'a, me'e ja'anta tsake'enta xranchi naa nutja tsikónaxin chu'u natjúá, xranchi nutja ineni kia pascua ixi ndo Cristo, kuenxin ndo ixi jaina, kuen'en ndo xranchi naa kutuchjon tóñani kia pascua. ⁸Siá jian sinche'ena, jaina stena xranchi nutja jian ineni kia pascua ixi nduaxin xraxaonni ndo Cristo. Xrokonda jian sinche'ena xranchi nutja jian chónnda'i ti nchetja'in chu'u,

méxin, ixi nchijí aséeina tsitikaonna ndo Dio ko tsintu'ena kain ti ndako'a.

⁹Xroon xruan'annta ó sa'ó ntatjunta ixi xrojuento'anta ni ndako'a nche'e, ni chónnda inaa nchri je'a janchri'e. ¹⁰Ko ndachrjan'i ixi xrojuento'anta kain chujni ste nunte xasintajni, ni ndako'a nche'e, ni chónnda nchri je'a janchri'e, ni tjaun xrochónnda itsjé nge'e, ni tee, ko ni titikaon ídolo. Na'i. Siá xrojuento'anta kain ni jaña nche'e, xrokonda xrokuachrjexinnta nunte xasintajni. ¹¹Ti ndachrjan jan'an, me'e ti tjento'anta ngisen ndachro ixi titikaon ndo Cristo ko nche'e sen ti ndako'a xranchi ti chónnda sen nchri je'a janchri'e, ti tjaun sen xrochónnda sen itsjé nge'e, ko sen titikaon juancheya, sen kuan, ko sen tee. Sen jaña nche'e ntekui'anta sen. ¹²Tikinixinna'i jan'an sintaña ijie ngajin ni ítji'a ni'ngo. Ko ja'anta xrokonda sinchéñanta ijie ngajin ni kichuuna steku'unta ni'ngo nti'a. ¹³Ndo Dio sinchéña ndo ijie ngajin chujni xratitikaon'a ndo ko ja'anta xrokonda tenginta xi ndako'a juinche'e.

Jaiona nchéñana ijie ti nge'e juinche'e sen kichuuna

6 ¹Nchakon xrojan ja'anta kueto'ku'unta naa sen kichuunta, tjanche'anta inaa ngisen titikaon'a Ncháina

sinchéña ijie. Cháña tjanche'enta naa sen ni'ngo, sen titikaon ndo Dio, sinchéña sen ijie ngajin kayuinta. ² ¿Á noa'inta ixi sen titikaon Ncháina Jesús sinchéña sen ijie ngajin kain ni nunte xasintajni? Méxin, siá sinchéñanta ijie ngajin kain chujni, ¿sonda jua'i sinchéñanta ijie ti tangi'a kon'en ngajinnta jai? ³ ¿Á noa'inta ixi kaxon ngajin sen ángel jaína sinchéñana ijie? Méxin, ¿á jua'i xrojuinchéñana ijie ngajin sen kichuuna? ⁴ Méxin, siá xrojan nge'e chao tsonchjianku'unta sen kichuunta, ¿sonda tjaunnta inaa ngisen titikaon'a Ncháina sinchéña ijie ngajinnta? ⁵ Ntatjunta ji'i ixi tja'on tsosua'anta. ¿Á xro'an ngisen jii ni'ngo nti'a xroxaxaon jian ko chao sinchéña ijie ngajinnta? ⁶ Ko ja'anta je'a je'o tetoku'u kichuunta, kaxon tjéenta inaa chujni sinchéña ijie ngajinnta, ko ni me'e titikaon'a na Ncháina Jesucristo.

⁷ Ti tetoku'unta kichuunta me'e ó yamanta ijie. Cháña tokuaxin'anta ti ndakua'i sinta'anta sen ko tsee sen ngajinnta kaxon. ⁸ Ko kaxon ja'anta ndako'a nche'enta siá te'enta ko ndako'a nchekuunta sen kichuunta.

⁹ ¿Á noa'inta ixi ni ndako'a nche'e, tsayé'a na juachaxin tsechón na ti jii ndo Dio? Tájon'anta juachaxin ixi

sintaya'anta na. Ni tejuaka'o ngixe'li nchri, ni tajon juasaya ngajin ídolo, ko xi chóna inaa nchri, nchri je'a janchri'e xa, ko xi tejuakao inaa xi, ¹⁰ xiche'e, ni tjaun xrochóna itsje nge'e, ni kuan, ni nichja kontree inaa ngisen, ko ni ncheya, kain chujni jaña nche'e, tsayé'a na juachaxin tsake'e na ti jii ndo Dio. ¹¹ Kaxinnta jaña kuake'enta ó sa'ó. Ko ndo Dio ó juinchemé'e ndo ijie kuachondanta ko juinchetjúá Ndo asáanta ko jai tikinixin'en Ndo ja'anta. Kain ji'i kon'en ixi juachaxien Ncháina Jesucristo ko juachaxien Espíritue ndo Dio.

Tsajonna juasaya ngajin Ndo Dio

¹² *“Chao sinta'a kain nge'e.”
Ko tikinixin'a sinta'a kain nge'e. Ko ndachrjan ixi xro'an nge'e xrotjá'a juachaxin tsituanna. ¹³ Ti ineni ji'in tikinixin'en tse'eni, ko tse'eni tikinixin'en ti sineni. Ko ndo Dio juinchekonchjian ndo kayui ji'i ko kaxon chao tsitjáña kayui. Ko cuerpoína je'a konchjian ixi sinche'e ti ndako'a xranchi ti tsejuakao ngixeko chujni. Cuerpoína konchjian ixi tsajon juasaya ngajin Ncháina ko cuerpoína tikinixin'en Ndo. ¹⁴ Ndo Dio juinchechón Ncháina Jesucristo, jaña kaxon sinchechón ndo jaína ixi juachaxien ndo.

¹⁵ ¿Á noa'inta ixi ngujngu cuerpoína tikinixin'en ndo Cristo? ¿Á chao naa chujni tikinixin'en ndo Cristo tsejuakao naa nchri ncheye'e kueya xi? Me'e, ché na'i. ¹⁶ ¿Á noa'inta ixi nchakon naa xi chónnda xa naa nchri chónnda kueya xi, je'e nchra ko je'e xa ikjan na naakua cuerpo? Ixi ndachro xroon chijnie ndo Dio: “Kayui na xrokjan na naakua chujni.” ¹⁷ Ko jaña kaxon ngisen titikaon Ncháina, je'e sen ko Ncháina ikjan sen xranchi xrokjui naakua chujni.

¹⁸ Méxin, ja'anta xrochonda'inta nchri je'a janchri'anta ixi ngixe'li ti ndako'a xrojuinche'enta, je'a tsango tangi tson'en cuerpoanta. Ko ni chónnda inaa nchri je'a janchri'e, je'o na ncheni'e na cuerpoe na. ¹⁹ *¿Á noa'inta ixi cuerpoína ningue Espíritue ndo Dio, me'e chjajina ndo? Cuerpoína tikinixin'en ndo Dio ko í je'a jajina tikinixinna cuerpoína. ²⁰ Ndo Dio kuenaxinna ndo ixi naa nge'e tsango tjintee. Méxin, tájonnta juasaya ngajin ndo Dio ixi cuerpoanta ko nchijíí asáanta ixi kayui jil'i tikinixin'en ndo Dio.

Chijni kondee sen tsikute'e

7 ¹ Ti xroon xruannanta ixi juanchanginanta, ndachrjan cháña tsute'a chujni. ² Ko itsjé na tjaun'a na tsute'e na ixi jaña

chao tsajikao na itsjé xi o itsjé nchri, méxin, cháña ngujngu xi xrochónnda xa naa janchri'e xa ko ngujngu nchri xrochónnda nchra naa ndoxi'e nchra. ³ Xi tsikute'e xrokonda tsejuakao xa je'o janchri'e xa ko jaña kaxon nchri xrokonda tsejuakao nchra je'o ndoxi'e nchra. ⁴ Nchri tsikute'e í je'a je'e nchra tituen'en nchra cuerpoe nchra, ó ndoxi'e nchra tituen'en nchra. Jaña kaxon xi í je'a je'e xa tituen'en xa cuerpoe xa, ó janchri'e xa tituen'en xa. ⁵ Méxin, nchri o xi tsikute'e sinchenaxien'a tsejuakao kichuu sen. Ko siá je'e sen xroxaxaon sen tsakaon'a kichuu sen kaxin nchakon ixi tsjao sen Ncháina, ko tsjexin jil'i, chao xrochónnda kichuu sen ijngo, ixi jaña Xixron'anxrée tsakaon'a xa sen ixi sinche'e sen ti ndako'a.

⁶ Ko jaña jian sinche'enta maski jil'i je'a ti kuetuan'an ndo Dio. ⁷ Ko jan'an ndachrjan ixi kainnta xrojuinche'enta xranchi jan'an. Ko Ndo Dio kuajon ndo juachaxin ngajin ngujngu chujni, je'a xraje'o sinche'e sen.

⁸ Ko kain chajan xra tutee'a ko sen nchri, sen ka'an, ntatjan sen ixi cháña xrokutee'a sen, xranchi jan'an kutena'i. ⁹ Ko siá tjaun sen xrochónnda sen janchri'e sen, cháña tsute'e sen, ko xroxaxaon'a sen inaa nge'e ixi ba sinche'e sen ti ndako'a.

¹⁰ *Ko ja'anta ti ó tsikuta'anta, tituan'annta jil'i: “Tintue'a

kichuunta”, ko je'a jan'an tituan'an ji'i, Ncháina tituan'an. ¹¹Ko siá naa nchri tsintu'e nchra xixi'e nchra, cháña je'o nchra tsake'e nchra, o ícha jian íjngo xronichje'e kichuu sen ko tsintu'e sen juañao ko íjngo tsekao kichuu sen. Ko xi tsintue'a xa janchri'e xa.

¹²Ko sen kaxin: siá naa xi titikaon Ncháina chónnda xa janchri'e xa ko je'e nchra titikaon'a nchra Ncháina ko je'e nchra tjaun nchra tsekao nchra xa, je'e xa tsengí'a xa nchra. Ko ji'i jan'an ndachrjan, je'a Ncháina. ¹³Ko siá naa jan titikaon Ncháina chónnda jan xixi'e jan ko titikaon'a xa Ncháina, ko je'e xa tjaun xa tsekao xa jan, je'e jan tsintue'a jan xa. ¹⁴Siá xixi'e jan titikaon'a xa Ncháina Jesús, ndo Dio chao tsikonóe'e ndo xa, ixi janchri'e xa titikaon jan ndo Dio, ko naa nchri titikaon'a Ncháina kaxon ndo Dio tsikonóe'e ndo nchra, ixi ndoxi'e nchra titikaon ndo ndo Dio. Ko siá xrokjui'a me'e, chjen'en sen xrokuama xjan ijie, ko jai ó tjúá aséen chjen'en sen. ¹⁵Ko siá naa ni titikaon'a Ncháina, xrokjui xi o nchri, ko tjaun na tsintu'e na sen titikaon Ncháina, chao xrochjeya sen, ixi ndo Dio tjaun ndo juaxrxin tsintee ni tsikute'e. ¹⁶Ja'anta nchri, chao tsingijnanta ndoxi'anta ixi je'e ndo tsitikaon ndo Ncháina. Ko ja'anta xi, chao tsingijnanta janchri'anta ixi tsitikaon nchra Ncháina.

¹⁷Méxin, ngujngu sen tsikute'e ko sen tsikute'a tsintee sen xranchi tsikajon Ncháina juachaxin, xranchi kuintee sen nchakon ndo Dio kuiye'e ndo sen. Ji'i tetuan'an ngajin kain ni'ngo jaña sinche'e sen. ¹⁸Siá ndo Dio kuiye'e naa xi ó chónnda chji'e sen judío, chao jaña tsitu'e xa. Ko siá ndo Dio kuiye'e ndo naa xi xra chónnda'i xa chji'e sen judío, xrokonda'i tsaa xa chji'e sen judío. ¹⁹Méxin, tjinte'a á chónnda chujni chji'e sen judío o na'i. Ti tsitikaon sen nge'e kuetuan'an Dio me'e ti ícha tjintee. ²⁰Ngujngu chujni xrokonda tsintee sen xranchi kuintee sen nchakon kuaxi kuitikaon sen ndo Dio, ko á chónnda o chónnda'i sen chji'e sen judío. ²¹Méxin nchakon ndo Dio kuincha'anta ndo, siá ja'anta ritjennta xranchi naa chujni tsike'na na ko xro'an juachaxin chondanta, ta'inta juachjaon. Ko siá chao tsachrjexinnta nti'a, tuinxin nche'enta jaña. ²²Ixi ngisen tsikochji ko xro'an juachaxin kuachónnda, nchakon Ncháina kuinche'e ndo sen, jai xro'an nge'e sínká ko chónnda juachaxin. Ko ngisen chónnda juachaxin nchakon kuitikaon sen ndo Dio, ó ikjan sen chujni nche'e xrée ndo Cristo. ²³Ndo Dio tsango tjintee kuenaxinna ndo jajna. Méxin, tájon'anta juachaxin ixi inaa sen tsituan'annta. ²⁴Méxin, ngujngu ja'anta, xranchi bake'enta

nchakon kuincha'anta ndo Dio ixi tsitikaonnta ndo, jaña tinteenta ko tintue'anta ixi inaa na tsetuan'annta na.

Chijni kondee sen xratutee'a ko nchrikan'an

²⁵ Ko sen nchri xratutee'a, jan'an xrondachrjan'i ixi Ncháina kuituanna ndo xrojan nge'e. Je'o ntatjunta nge'e xraxa'on jan'an, ko chao tsitikaonnta ti ndachrjan ixi Ncháina je'e ndo tingijnana ndo. ²⁶ Chujni xratutee'a cháña tsute'a sen; xraxa'on ji'i ixi nchakon stena jai, tsango tangi nchakon. ²⁷ Ko siá chondanta nchrinchri'anta tintue'anta nchra. Ko siá chonda'inta nchrinchri'anta, cháña jaña tituan'anta. ²⁸ Ko sen tsute'e chao nche'e sen, ko siá naa nchrichajan tsute'e kaxon xro'an ijie tsama nchrichan ixi sen tsute'e tsatsinga sen itsjé juachjaon, méxin, ndachrjan cháña xrokutee'a sen ixi tjaun'a tsatsinga sen juachjaon.

²⁹ Jaña ndachrjan ixi itsjé'a nchakon titjáña xrokjan Ncháina Jesucristo. Méxin, sen tsikute'e, ícha xrokonda tsitikaon sen Ncháina. ³⁰ Ko sen tsjanga xrojuinche'e sen xranchi xrotsjanga'i sen. Ko sen ste juaxruxin, xrojuinche'e sen xranchi juaxruxin'a ste sen. Ko sen te'na xrojan nge'e, xrojuinche'e sen xranchi tsikinixien'a sen nge'e tsike'na sen. ³¹ Ko sen chónnda itsjé nge'e

jii nunte xasintajni, sinche'e sen xranchi xro'an nge'e xrochónnda sen, ixi kain nge'e jii ngata'a nunte nti'i tsjexin.

³² Tjaun'a jan'an tsaanta juachjaon. Sen tsikute'a ícha tjaun sen sinche'e sen xrée Ncháina ko tjaun sen juaxruxin tsake'e ndo. ³³ Ixi xi tsikute'e ícha tjaun xa ti jii ngata'a nunte xasintajni ixi tjaun xa sinche'e xa ti nche'e nchrichri'e xa juaxroxin. ³⁴ Kaxon jée xraxaon nchri tsikute'e ko nchri tsikute'a ixi nchri tsikute'a ko nchrikan'an ícha tjaun sen sinche'e sen xrée Ncháina ixi tjaun sen tjúá tsake'e aséen sen ko cuerpoe sen. A nchri tsikute'e ícha tjaun nchra nge'e jii nunte xasintajni ixi tjaun nchra sinche'e nchra ti nche'e ndoxi'e nchra juaxroxin.

³⁵ Ntatjunta ji'i ixi tja'on ixi jian tsake'enta, je'a ixi xrokuituan'annta jan'an. Tja'on ixi ja'in tsake'enta ko je'o ngajin Ncháina sinche'enta ixra.

³⁶ Ko siá xrojan ja'anta xraxaonnta ixi cháña xrokute'e naa nchrichajan'annta ixi ó itsjé nano chónnda nchrichan, chao tsute'e nchrichan, xro'an ijie tsama nchrichan.

³⁷ Ko xrojan ja'anta tjaunnta ixi nchijíi asáanta xrokutee'a nchrichaja'annta ko kaxon je'e nchrichan jaña xraxaon nchrichan, chao jaña nche'enta.

³⁸ Méxin, siá tájonnta juachaxin ixi nchrichajan'annta tsute'e nchrichan, chao ji'i. Ko kaxon

siá tjaun'a nchrichan tsute'e nchrichan, ícha jian me'e.

³⁹Ley tituan'an ixi nchri tsikute'e xrokonda tsekao nchra ndoxi'e nchra ti xra jichón xa. Ko siá tsen'en ndoxi'e nchra, chao tsute'e nchra inaa xi tjaun nchra, naa xi titikaon Ncháina xrokute'e nchra. ⁴⁰Ko ti xraxa'on jan'an, cháña ícha juaxruxin tsake'e nchra siá tsute'a nchra íjngo. Jaña xraxa'on jan'an ixi chonda juachaxien Espíritue ndo Dio.

Ti tajon nā ngajin ídolo

8 ¹Xrontatjunta kondee iko tsen'en ko tajon nā ngajin ídolo. Kainna noina kondee jil'in. Ko xrokonda tsienxinna ixi ti ícha no'eni me'e nchejié aséeina. Ko ti xrotjue'e kichuuna, me'e ícha nche'e juaxruxin Ncháina Jesús. ²Kaxin nā ndachro nā ixi ícha no'e nā, ko je'a nduaxin ixi xratitjáña tsangi nā. ³Ko ngisen tjue'e ndo Dio, ndo Dio kaxon ó chúxin ndo sen.

⁴Ko ti xrojuineni ntao tsikajon nā ngajin ídolo, ó noina jian ixi ídolo xro'an juachaxin chónnda nti'i nunte xasintajni ixi naakua ndo Dio jii. ⁵Ste kaxin nā ndachro nā ixi jii kueya dio ngajni ko nunte xasintajni. Ko maski jii itsjé nge'e nchekin'in nā “dio”, ⁶jaina je'o chondana naakua ndo Dio, me'e Ndotáina, ko je'e ndo juinchekonchjian ndo kain nge'e ko jaina stechónna

ixi tikinixin'enna ndo. Ko kaxon jii naakua Ncháina, me'e ndo Jesucristo, ko kain nge'e jichón ixi je'e ndo, ko kaxon jaina stechónna ixi juachaxien ndo.

⁷Ko kain'a sen no'e sen jil'i. Kaxin sen titikaon ndo Cristo, je'e sen bakajon sen juasaya^d ngajin ídolo ko xraxaxaon sen ixi ídolo me'e chónnda juachaxin, ko jaña siá ine sen ntao tsikajon nā ngajin ídolo, me'e xraxaon sen ixi kuama sen ijie. ⁸Ko jaina noina ixi je'a ti nge'e sintena o ti nge'e sinte'ana tingijna xrochuntiana ndo Dio.

⁹Maski chao sineni kain nge'e o sine'ani, xrokonda xrotsje'eni ixi ti sintu'una sinchení'e ikaxin sen kichuuna, sen xratitikaon'a jian. ¹⁰Méxin, siá xrojan ngisen xratitikaon'a Ncháina jian, tsikon sen ixi ja'anta, xro no'anta jian, sinenta no ti chónnda nā ídolo, kaxon je'e sen xroxaxaon sen ixi chao sine sen nge'e kuayé'e naa ídolo xro'an juachaxin chónnda. ¹¹Ko jaña kondaxin ja'anta tsitjáña naa sen kichuunta xrasojil'a titikaon sen ndo Cristo, ko je'e ndo kaxon kuenxin ndo ixi je'e sen. ¹²Méxin, siá sincheni'enta aséen sen kichuunta, sen xrasojil'a titikaon Ncháina, ja'anta ritamanta ijie ko titikaon'anta nge'e kuituan'an ndo Cristo.

¹³Méxin, siá kondeexin ti sineni naa sen kichuuna tsoni'e

^d8:7 *juasaya* respeto, honor

aséen sen, cháña sine'ani ntao ixi kondeexin jaína, naa sen kichuuna sinche'e sen ti ndako'a.

Ti tikinixin'en sen apóstol

9 ¹Jan'an xro'an inaa ngisen tetuanna ixi jan'an naa apóstol, ngisen Ncháina Jesús tsikinche'e ixi jan'an bikon ndo. Ko ixrā junta'a, me'e ja'anta kuitikaonnta Ncháina Jesús. ²Ko kaxin nā ndachro nā ixi jan'an je'a apóstolna. Ko ja'anta jian no'anta ixi ja'anta kuitikaonnta Ncháina ixi ixrā junta'a jan'an, me'e tjakoxin ixi nduaxin Ncháina Jesús kuinche'ena ndo jan'an.

³Méxin, nchakon xrojan ngisen ndachijina ji'i, jan'an chao ndachrjan: ⁴Jan'anna tikinixin tsayá'ana nge'e tsajon sen sinena ko tsi'ina. ⁵Kaxon jan'anna chao xrochondana naa janchri'nāna titikaon Ncháina xrokuajiki'anna xranchi ikaxin sen apóstol tsikinche'e Ncháina Jesús, xranchi ndo Pedro ko sen kichuu ndo Jesús. ⁶¿Á xraxaonnta ixi je'o ndo Bernabé ko jan'an, xrokonda sinta'ana ixrā ixi jaña sinena? ⁷Naa xi soldado je'a sincheja xa inaa ixrā me'e sine xa. ¿Ngisen tjenga ntaa tu uva ko ne'a sen itu tóña? ¿Ko ngisen chónnda kutuchjon ko ti'a sen itsjin tajon ba? ⁸Ndachro'anta ixi jan'on jan'an jaña xraxra'on. Na'i, kaxon jaña jitaxin xroon

tsikjin ndo Moisés. ⁹*Ja'in ndachro xroon tsikjin ndo: "Take'anta nchisen ro'a kuxinta nchakon tondaki ba katrigo ti tandáanta no." ¿Á je'o ixi kuxinta taaxin ndo Dio juachjaon?

¹⁰Na'i. Kaxon ixi jaína taa ndo juachjaon. Jaña jitaxin xroon ixi jaína. Méxin, ni chjée nchechji nunte'e ixi tsinga ko ni tondaki katrigo, stechón'en nā tsjatsi'in nā nge'e benga nā. ¹¹*Ko siá jan'anna bengana chijnie ndo Dio ngaya asáanta, tikinixinnana tsayá'ana nge'e tsajonnta ixi jian tsintee jan'anna. ¹²Ko siá ikaxin sen apóstol tjanchia sen nge'e, jan'anna ícha tikinixinnana tsjanchiana ti xrokondanāna.

Ko maski tikinixinnana, tjancha'ina nge'e xrokondanāna, tjancha'ina maski tangi stena ixi tjaun'ana me'e tingakon'en ti tsin'ennta chijnie ndo Cristo. ¹³Ja'anta no'anta ixi ni tjako ni'ngo judío, ni itji ni'ngo tajon nā nge'e xrokonde'e ni tjako. Ko ni nche'e xrā ti jii altar tikinixin'en nā tayé'e nā nge'e tsikajon nā ngajin ndo Dio.

¹⁴*Méxin, jaña kaxon Ncháina kuetuan'an ndo ixi sen nche'e xrée ndo, sen chronga chijnie ndo, ixi ixrā me'e tsachrjenixin ti sine sen. ¹⁵Ko maski jan'an chao tsjanchia nge'e tikinixinna, nta'i me'e, ko kjin'a xroon ji'i ixi ja'anta xrochjánanta xrojan nge'e xrokondana. Na'i.

Maski tsenxinna jinta, tjaun'a tsjan'cha'anta xrojan nge'e ixi tjaun'a tsachrjena juaxruxin chonda.

¹⁶ Je'a ixi tja'on sintajié aséenna ixi tjako chijnie ndo Dio, chijni tajon juachaxin tsehónni kain nchakon. Na'i. Jan'an nta'a ixra ixi ndo Dio jaña kotuanna ndo. Lastuna síá xrochrjanga'i chijnie ndo. ¹⁷ Méxin, jan'an chuan'i xroxengana 'na ixi tjako chijnie ndo Dio, ixi jan'an xranchangina'i á tja'on sinta'a ixra o na'i. Ndo Dio, je'e ndo kotuanna ndo ko jan'an kuiteka'on. ¹⁸ ¿Méxin, nge'e tsjacha jan'an ixi nichja chijni ji'i? Ko nóna jan'an ixi ti tsjácha me'e richonda juaxruxin ixi tjako chijnie ndo Dio, ko xro'an tomi tsjácha; maski tikinixinna tsjácha ixi ixra rinta'a.

¹⁹ Méxin, maski xro'an ngisen ícha tetuan'an aséenna, nta'a ixra ixi je'o tja'on tsingijna chujni ixi jaña itsjé na tsitikaon na ndo Cristo. ²⁰ Nchakon ritjén ngajin ni judío, jan'an nta'a xran'chi nche'e ni judío ixi jaña xrokuítikaon na ndo Cristo. Ko titika'on ti kuetuan'an ndo Moisés, maski íxrokonda'i xrokuítika'on ley me'e. ²¹ Ko nchakon ritjén ngajin ni titikaon'a ley, jan'an nta'a xran'chi je'e na ixi jaña tsingijna na tsitikaon na ndo Cristo ko je'a ixi titikaon'a ley. Na'i jan'an titika'on nge'e kuetuan'an ndo Cristo. ²² Nchakon ritjén ngajin

sen nandá taxi titikaon ndo Cristo, jan'an nta'a xran'chi je'e sen ixi jaña ícha sen tsitikaon. Jan'an nta'a xran'chi ngujngu chujni ixi jaña ikaxin na tsitikaon na ndo Cristo. ²³ Kain ji'i nta'a ixi tsienxin na chijnie ndo Dio ko ixi tja'on tsayá'a kain nge'e jian tsajon ndo.

²⁴ Ja'anta no'anta ixi nchakon tinga itsjé chujni ixi tjaun na tsjacha na naa nge'e, je'a kain na tsjacha na tsayé'e na me'e. Jaña kaxon ti titika'onna ndo Cristo, jian sintu'una ixi jaña tsayé'ena nge'e tsituina ndo. ²⁵ Ni tinga, tintu'e na kain ti tingijna'i na tsjacha na ko tayakon'en na aséen na ixi tjaun na xrojuacha na maski naa nge'e taka tsjexin. Ko jaina ntu'una xrée Ncháina Jesús ixi tsayé'ena naa nge'e nai'a tsjexin. ²⁶ Ko jan'an, nta'a ixra ixi tsjácha nge'e tsajon ndo Jesús ko nta'a ixra ixi nóna nge'e nta'a. Ko je'a xruenxon nta'a ji'i. ²⁷ Jan'an tintua'i ixi cuerpona tsituan'an ngajin jan'an, ko tetuan'an aséenna ixi jian tsitika'on ixi tjaun'a sinta'a ti ndako'a ko ixi jan'an ó juako chijnie ndo Dio ngajin ikaxin na ko nchakon ndo Dio tsajon ndo ti ndachro ndo ngajin chujni, tjaun'a ixi jan'an tsayá'i.

**Nge'e tetuan'an ndo
Dio kondee ídolo**

10 ¹ Kichuuna, jan'an tja'on tsono'anta ixi sen kuachrjenixinna, kain sen

kuintee sen ngangí naa itjuí bake'e ndo Dio, ko kain sen kuatsingatu'e sen Ndachaon ndatin'in Játse. ²Jaña kain sen kuarue'e ndo Moisés bikitée sen ixi kuintee sen ngangí itjuí ko kuatsingatu'e sen ndachaon^e ko jaña kuitikaon sen kain ti kuetuan'an ndo Moisés. ³Ko kain sen xraje'o juine sen nge'e kuixin ngajní ⁴ko kain sen naxraje'o kui'i sen nge'e kuajon ndo Dio ixi kui'i sen inda kuachrxjin naa ixro juinchenchaon ndo Dio, ixro me'e ndo Cristo. ⁵Ko itsjé sen juinche'a sen ti tjaun ndo Dio; méxin, koñaon ndo ko ntajie nchese nti'a kuenxin sen.

⁶Kain ji'i kon'en ixi juako ngajin jaina ixi jaina tsikakuenxin'ana sinche'ena ti ndako'a xranchi juinche'e je'e sen. ⁷Méxin, titikaon'anta ídolo xranchi juinche'e kaxin sen, jaña jitaxin xroon chijnie ndo Dio tsikjin sen kuachronga ó sa'ó: "Kain chujni bake'e sen nunte juine sen ko kui'i sen, tjume'e bingatjen sen ko ité sen ko juinche'e sen ti ndako'a." ⁸Xaxon xrochonda'ina nchri je'a janchrí'ana xranchi juinche'e kaxin sen ko kondeexin me'e naakua nchakon kuen'en ventitres mil sen. ⁹Xaxon sintu'ana ixi tsikonna á nduaxin tsoñaon ndo Dio xranchi juinche'e je'e sen ko kondeexin me'e

kuen'en sen ixi kunchee juine'e ba sen. ¹⁰Ko xronichjangí'e'ana ndo Dio xranchi je'e sen kuanichjangí'e' sen ndo, méxin kuií naa ángel ne'e xichonontef ko naakóñaxón xa sen.

¹¹Kain ji'i kon'en sen tachrí'ina ixi jaña kaxon jaina xrokonoina ko ji'i jitaxin xroon ixi tsjakoina jaina ti stena jai ti ó tsjexin tsitjáña nunte xasintajni. ¹²Ko ngisen xraxaon ixi jian jinche'e sen, xrotsje'e sen jian, ixi kain nchakon jaña sinche'e sen.

¹³Ja'anta ti xrojan nge'e tsango tangi kon'annta, xraxaonnta ixi kain chujni jaña ton'en na kaxon. Ko ja'anta chuntianta ndo Dio ixi je'e ndo tsintua'inta ndo ixi ja'anta tsatsinganta naa juachjaon tsango tangi ti tsokuaxian'inta. Méxin, nchakon tsii xrojan nge'e tangi ngajinnta, ndo Dio tsingijnanta ndo ko jaña tsjachanta.

¹⁴Méxin, kichuuna, titikaon'anta ídolo. ¹⁵Ja'in nichja'anta ixi nóna tienxinnta nge'e rindachrxjan. Ko ja'onta take'énta xroxraxaonnta á nduaxin ti ndachrxjan.

¹⁶*Nchakon intena cena juako Ncháina Jesús ko tajonna juasaya ngajin ndo, kainna tu'una ti jitjíá copa ko naakua xraxaonna ixi jnié ndo Cristo kuintjí ixi jaina. Ko tonchrijinna nutja intena ko jaña xraxaonna

^e10:2 *ndachaon* mar ^f10:10 *xichononte* muerte
10:16: Mt. 26:26-28; Mr. 14:22-24; Lc. 22:19, 20.

ixi je'e ndo kuajon ndo cuerpoe ndo ixi jaína. ¹⁷Maski kueyana, kainna naakua nutja intena ixi kainna ikjanna naakua cuerpoe ndo Cristo.

¹⁸Tsje'enta xranchi nche'e ni tjajna Israel, ine na iko tsikajon na ngajin ndo Dio me'e xrondachro ixi je'e na kaxon nekao kichuuna nge'e tsikajon na ngajin ndo. ¹⁹Ndachrjan'i ixi ti ídolo chóna juachaxin, ko kaxon ndachrjan'i ixi ntao tajon na ngajin ídolo me'e tjintee. Na'i. ²⁰Ndachrjan ixi ni titikaon'a ndo Dio tajon na xrojan nge'e ngajin ídolo ko nduaxin espíritue Xixron'anxrée tayé'e ji'i, je'a ndo Dio. Ko jan'an tjaun'a ixi jaña xrojuinche'enta kaxon ixi tjaun'a kaxon ja'anta tsjitéxinnta ngajin espíritue Xixron'anxrée. ²¹Jua'i tsu'una nge'e ti xraxaonxinna jnié Ncháina Jesús ko kaxon tsu'una nge'e xraxaonxinna espíritue Xixron'anxrée. Ko jua'i sintena nutja xruaxaonxinna cuerpoe Ncháina Jesús ko kaxon sintena nge'e xroxaxaonxinna espíritue Xixron'anxrée. ²²¿Á tjaunnta ixi ndo Dio tsoñao ndo? ¿Á jaína ícha chondana juachaxin ixi je'e ndo?

Tsjena nge'e ícha tsingijna sen kichuuna

²³*Chao sintu'una kain nge'e ko je'a kain nge'e jian. Chao sintu'una xrojan nge'e tjaunna ko

je'a kain ti tjaunna tsingijnana ixi ícha tsichuxinna ndo Dio.

²⁴Tjé'anta je'o nge'e ja'onta tjaunnta ixi tsake'enta juaxruxin. Na'i. Kaxon tjéenta nge'e tsingijna ikaxin sen.

²⁵Chao sintenta kain ntao tochji ngataon ndasin ko xro'an nge'e tjanchangínta, jaña xroxaxaon'anta á ndako o ndakua'i rinche'enta, ²⁶ixi kain nge'e jii nunte xasintajni, Ncháina Jesús juinchéña ndo.

²⁷Ko siá xrojan ni titikaon'a Ncháina xrokuiya'anta na ixi xrojuinteku'unta na, ko ja'anta tjaunnta xrokonchjiñe'enta, chao sintenta nge'e tjáanta na ko tsjanchangi'anta nge'e kondee ti sintenta ²⁸Ko siá xrojan ngisen xrondachro ixi ntao sintenta ó tsikajon na ngajin naa ídolo, cháña nte'anta ntao me'e, ixi kondeexin ti nche'enta, ndako'a xroxaxaon na. ²⁹Ndachrjan ji'i ixi tja'on ixi ndako xroxaxaon ni titikaon'a ndo Dio, je'a ixi xrojan ja'anta ndakua'i xroxaxaonnta.

Jan'an nchena'i juaxruxin sinta'i naa nge'e je'o ixi ikaxin sen ndako'a xroxaxaon sen.

³⁰Siá jan'an tajon juasaya ngajin ndo Dio ixi nge'e siné, ¿sonda ndakua'i xronichja na ixi xrojan nge'e juiné? ³¹Nchakon intenta ko tin'innta ko nchakon nche'enta ixra, kain ji'i nche'enta ixi jaña tsayé'e ndo Dio juasaya. ³²Nche'anta nge'e sincheni'e

aséen ikaxin sen, maski sen judío o maski sen je'a judío o sen ningue ndo Dio. ³³Jan'an tja'on ixi kain ti nta'a xrobake'exin juaxruxin kain chujni, je'a tja'on ixi je'o jan'an xrobake'é juaxruxin. Na'i. Jan'an tja'on ixi jian tsake'e ikaxin chujni ixi tja'on tsitikaon na ndo Dio.

11 ¹Nche'enta xranchi nta'a jan'an ixi jan'an nta'a xranchi juinche'e ndo Cristo.

**Xranchi xrojuinche'eni
nchakon xra'oni ni'ngo**

²Kichuuna, juasianta ixi kain nchakon xraxaonninta ko titikaonnta nge'e juintakuan'annta. ³Ko tja'on tsono'anta ixi ndo Cristo tetuen'en ndo kain xi, ko kain xi tetuen'en xa janchri'e xa, ko kaxon jaña ndo Dio tetuen'en ndo ndo Cristo. ⁴Ko naa xi ti nichje'e ndo Dio o tjako xa chijnie ndo ko jichjinga xa xronchritjé'e xa, ña xrondachro chónnda'i xa juasaya ngajin Ncháina Jesús. ⁵Ko siá naa nchri jixratja'i jaa nchra ti nichje'e nchra ndo Dio ko ti jitjako nchra chijnie ndo, ña xrondachro ixi chónnda'i nchra juasaya ngajin ndoxi'e nchra me'e xrokjui xranchi xrochónnda'i nchra xrajaa nchra. ⁶Ko siá naa nchri tjaun'a nchra xroxratja jaa nchra, cháña xrokjín jaa nchra.

Ko siá tsosue'e nchra xrokjín jaa nchra, cháña xroxratja jaa nchra.

⁷Ko xi xrokonda'i xroxratja jaa xa ixi je'e xa tsixexin xa xranchi ndo Dio ko ngajinxin xa tsikonni juachaxien ndo Dio. Ko naa nchri, ngajin nchra tikonxin juachaxin chónnda ndoxi'e nchra. ⁸Ixi nchakon xraxangíxixión nunte xasintajni, xi kuachrjenixin'a xa naa nchri. Na'i. Nchri kuachrjenixin nchra naa xi. ⁹Ko kóna'i xi kondeexin nchri. Na'i. Nchri kóna nchra ixi xi xrokonde'e xa ngisen tsekao xa. ¹⁰Méxin, xrokonda xroxratja jaa nchri ixi jaña xrondachro je'e nchra titikaon nchra ndoxi'e nchra ko jaña sen ángel tsikon sen ixi titikaon nchra. ¹¹Ko ti titikaonni ndo Cristo xrokonda ixi xi tsingijna xa nchri ko nchri tsingijna nchra xi ixi naxraje'o tjintee sen ngajin ndo Dio. ¹²Ti xrangíxixión nchri kuachrjenixin nchra naa xi, jaña jai kaxon xi tjongíexin xa ixi naa nchri. Ko kaina tixinixin'enna ndo Dio.

¹³Ja'anta nge'e xraxaonnta, ¿á chao naa nchri xroxratja'i jaa nchra xronichje'e nchra ndo Dio? ¹⁴Tikonni ixi tosue'eni ixi naa xi tsintu'e xa tsangi xrajaa xa. ¹⁵Ko nchri chaxro tikonni nchra chrian xrajaa nchra ixi ndo Dio kuajon ndo xrajaa nchra ixi jaña xroxratja jaa nchra. ¹⁶Ko siá jii xrojan ngisen titikaon'a ji'i, tsono'anta ixi jan'anna ko

kain sen ningue ndo Dio jaña titika'onna.

**Ndako'a nche'e sen ti ine
sen cena juako Ncháina**

¹⁷Ko jii naa nge'e xrontatjunta ixi ndakua'i nche'enta. Nchakon xejunta ni'ngo naa nge'e jian xrojuinche'enta ko nche'anta me'e. ¹⁸Sa'ó xrontatjunta ixi jan'an kuin'an nchakon xejunta tetok'u kichuunta. Ko jan'an tianxin ixi nchéxin jaña jiton'en. ¹⁹Xrokonda tson'en jaña ixi jaña xrokonoaxinnta ngisen nduaxin titikaon Ncháina ko ngisen na'i. ²⁰Méxin, siá tjakaxin kichuunta nchakon xejunta sintenta cena juako Ncháina, nduaxin'a nche'enta ti juako Ncháina. ²¹Ixi nchakon sintenta, kaxinnta chuen'anta ko intenta, méxin kaxinnta xra chundanta jinta ko kaxinnta kuannta. ²²¿Á chonda'inta nchianduinta? Nti'a xrojuintexinnta ko xrokui'inta nge'e tjaunnta. Siá jaña nche'enta ngaxin'in ni'ngo, me'e xrondachro chonda'inta juasaya ngajin ningue ndo Dio ko me'e tosuexin sen nóa, sen chóna'i nge'e sine. ¿Nge'e tjaunnta xrondachrjan? Chuen'anta ixi xrondachrjan jian stench'e'enta. Na'i. Je'a jian nche'enta.

**Sintena ixi xraxaxaunxinna
Ncháina**

²³Ti juakona Ncháina, me'e ntakuan'annta: Ixi tiie itsé na ndo, je'e ndo kua ndo nutja

²⁴ko kuajon ndo juasaya ngajin ndo Dio ko tjume'e konchrinjin ndo nutja ko ndachro ndo: "Ji'i cuerpona tsajon ko tsen'en ixi ja'anta. Nchakon sintenta nio xraxaonntana." ²⁵Ko juexin juine sen, itsé ndo copa jitjiá ndée tu uva ko ndachro ndo: "Copa jitjiá ndée tu uva ji'i; me'e xrondachro tsóna naa ley natjúá ixi tsintji jnina. Nchakon tsi'inta ndée tu uva ji'i, jan'an xroxaxaonntana." ²⁶Méxin, nchakon sintenta nutja ko tsi'inta ndée tu uva, me'e xroxaxaonnta ixi kuen'en Ncháina Jesús. Jaña nche'enta tsijija nchakon xrokjan Ncháina.

**Xranchi sineni cena
juako Ncháina**

²⁷Méxin, siá xrojan ngisen sine nutja ko tsi'i sen ndée tu uva xroxaxaonxin sen Ncháina ko siá ndako'a sinche'e sen me'e, tsama sen ijie ixi chónde'a sen juasaya ngajin cuerpoe ko jnié Ncháina Jesús. ²⁸Méxin, nguunguna xrokonda xroxaxaonna sa'ó á ndako o ndakua'i juintu'una ko tjume'e sintena nutja ko tsu'una ndée tu uva. ²⁹Ko ngisen sine ko tsi'i ko nduaxin'a xraxaon sen cuerpoe Ncháina Jesús, ndo Dio sinchekama ndo sen ijie. ³⁰Ko méxin itsjénta ni'anta ko itsjénta soji'anta ko ikaxin sen ó kuen'en sen. ³¹Méxin, xrokonda xrotsje'ena jian xranchi jii gaya aséjina nchakon xroxaxaonna ixi je'e ndo ko jaña Ncháina

sinchekama'ina ndo ijie. ³²Ko siá ndo Dio tsjankata'ana ndo ijie jai, ko kaxon tangi tsoina ixi jaña tjaun ndo tsjakoina ndo jian sintu'una ixi jaña í tsjankata'ina ndo ijie xranchi chujni nunte xasintajni.

³³Méxin, kichuuna, nchakon xra'onta ixi sintenta cena juako Ncháina, chón'en ngujngu kichuunta. ³⁴Ko siá jii naa sen kuen'en junta, cháña sa'ó sine sen xrojan nge'e ndo'a sen ixi ndo Dio í tsjankata'i ndo sen ijie nchakon xra'onta.

Ko xra jii íkaxin nge'e xrontatjunta nchakon tsjasotsja'anta.

Espíritue ndo Dio tajon ixra ngajin ngujngu chujnie

12 ¹Kichuuna, tja'on tsono'anta nge'e ixra tajon Espíritue ndo Dio tayé'e ngujngu chujnie ndo.

²Ja'anta ó no'anta jian ixi nchakon xratitikaon'anta Ncháina Jesús, ja'anta kuarue'enta kaxin ídolo jua'i nichja. ³Méxin, xrontatjunta ixi ngisen nichjaxin Espíritue ndo Dio, jua'i xronichjang'le sen ndo Jesús, ko xro'an ngisen chao xrondachro ixi ndo Jesús Nchée sen, siá nichjaxin'a sen ixi Espíritue ndo Dio.

⁴Jii kueya ixra tajon Espíritue ndo Dio ko xraje'o Espíritue ndo jitajon kain ixra me'e. ⁵Ko jii itsjé

ixra sinche'eni, ko kain ixra me'e xrée Ncháina. ⁶Ko jii kueya ixra nche'e ngujngu sen ko xraje'o ndo Dio, ndo tajon juachaxin sinche'eni ixra me'e. ⁷Ndo Dio tajon juachaxin ngajin ngujngu chujnie ndo ixi sinche'e sen ixra ko ixi juachaxien Espíritue ndo me'e tsingijna sen ikaxin sen kichuu sen. ⁸Espíritue ndo tajon juachaxin ngajin kaxin sen tsono'e sen chijni tsango jian, ko ngajin ikaxin sen tajon ndo juachaxin tsango jian xronichja sen chijnie ndo. ⁹Ko Espíritue ndo tajon ngajin ikaxin sen ixi ícha xrochuntia sen ndo Dio ko kaxon ngajin ikaxin sen juachaxin ixi sinchexrjuen'en sen chujni ni'e. ¹⁰Ko ikaxin sen tayé'e sen juachaxin sinche'e sen kaxin ixra tsango ijié, ko ikaxin sen tayé'e sen juachaxin xrochronga sen nge'e jindachro ndo Dio, ikaxin sen tayé'e juachaxin xrondachro sen nge'e jinichjaxin chujni, á Espiritu jian o espíritu ña'i, ko ikaxin sen tayé'e sen juachaxin xronichja sen itsjé ngigua, ko ikaxin sen tayé'e sen juachaxin xrochronga sen nge'e xrondachro ngigua me'e. ¹¹Ko xraje'o Espíritue ndo Dio tajon kain ji'in ko je'e ndo tajon ndo juachaxin ti xra sinche'e ngujngu chujnie ndo xranchi je'e ndo tjaun ndo.

Kainna tikinixin'enna ndo Cristo

¹²*Sen ningue Ndo Cristo ste sen xranchi naa cuerpoe chujni,

jaña ste sen ixi chónnda kueya parte. Ko maski kueya parte, naakua cuerpo jii. Jaña ningue ndo Cristo naakua cuerpo kaxon. ¹³Kainna maski á sen judfona o á je'a sen judfona, o maski sen nchenche'e na ixra^g kain nchakon ko xenge'a sen 'na, o á sen tituan'an, kainna naakuaxon Espíritue ndo Dio bikitéexina, ko kainna ikjanna naakua cuerpo ndo Cristo, ko xranchi naakua chujni, jaña kuaye'ena Espíritue ndo Dio.

¹⁴Ixi cuerpo je'a naakua parte chónnda. Na'i. Itsjé parte chónnda. ¹⁵Siá tutéina xrondachro: "Jan'an je'a itjani, méxin jan'an tikinixian'i cuerpo", me'e á je'a xraje'o cuerpo kayui, itjani ko tutéeni. ¹⁶Kaxon siá xrondachro naa ndatsjonni: "Jan'an je'a ikonni, méxin jan'an tikinixian'i cuerpo", ko je'a nduaxin me'e kaxon. ¹⁷Siá nchijíi cuerpo xrokjui ikonni, ¿xranchi xrokuin'enni? Ko siá nchijíi cuerpoeni xrokjui ndatsjonni, ¿xranchi xrobakaxre'eni? ¹⁸Méxin, ndo Dio kuituan'an ndo no tsake'e nguungu parte ne'e cuerpo xranchi tja'on je'e ndo. ¹⁹Ko siá naa parte xrokjui nchijíi cuerpo, í xrokuake'a cuerpo. ²⁰Ko nduaxin kueya parte chónnda naa cuerpo ko kain parte me'e naakua cuerpo.

²¹Ikonni jua'i xrondache itjani: "Xrokondana'ia ja'a", ko kaxon

jaani jua'i xrondache tutéeni: "Xrokondana'ia ja'a." ²²Ti parte xraxaonni ixi tanto'a tjintee, me'e ti ícha xrokonda ²³ko ikaxin parte ne'e cuerpo xraxaonni tjinte'a ko me'e ti ícha jian tetsáa ko ti parte ícha chaxro'a, me'e ti ícha tatjani. ²⁴Ko nge'e ti ícha chaxro chondana xrokonda'i xroxratjaxin manta. Je'e ndo Dio juinchekonchjian ndo nchijíi cuerpoina ko je'e ndo kuajon ndo ti tjintee ngajin parte ícha tjinte'a. ²⁵Jaña kain parte cuerpoeni naakua jitséxin kichuu ko jaña tingijna kichuu. ²⁶Nchakon toni'e naa parte cuerpoeni, kain ikaxin parte kaxon tíin; ko nchakon tayakon'enni naa parte, nchijíi cuerpo take'e juaxruxin.

²⁷Ko ja'anta ikjannta cuerpo ndo Cristo ko nguungunta tikinixin'ennta cuerpo ndo. ²⁸*Ko ndo Dio kuinche'e ndo sen sinche'e xrée ndo ti ni'ngo, sa'ó kuinche'e ndo sen apóstol; tjume'e kuinche'e ndo sen xrochronga nge'e nichja ndo. Nínxin kuajon ndo juachaxin ngajin sen tsjako chijnie ndo, ko kaxon kuajon ndo juachaxin ngajin kaxin sen sinche'e sen kaxin ixra^g ijié, ko kaxon kuajon ndo juachaxin ngajin ikaxin sen sinchexrjuen'en chujni ni'e, ko kuajon ndo ngajin ikaxin sen juachaxin tsingijna sen

^g 12:13 *sen nchenche'e na ixra* esclavo
12:28: Ef. 4:11.

ikaxin chujni, kaxon kuajon ndo juachaxin ngajin ikaxin sen tsetuan'an sen ixrā ni'ngo, ko kaxon kuajon ndo juachaxin ngajin ikaxin sen xronichjaxin sen inaa ngigua. ²⁹Kain'a sen kuayé'e sen ixrā apóstol, ko kain'a sen kuayé'e sen juachaxin xronichja nge'e ndachro ndo Dio, ko kain'a sen chónða sen juachaxin tsjako sen chijnie ndo, kain'a sen chónða sen juachaxin sinche'e sen kaxin ixrā ijié, ³⁰ko kain'a sen chónða sen juachaxin sinchexrjuen'en sen chujni ni'e, ko kain'a sen chónða sen juachaxin xronichjaxin sen jée ngigua, kain'a sen chónða sen juachaxin xrochronga sen nge'e xrondachro ngigua me'e. ³¹Tjéenta naa ixrā ícha jian xrotjáanta ndo Dio. Ko jai jan'an tsjako'anta naa cha'o ícha jian xrorué'enta.

Xrotjue'e kichuuna

13 ¹Siá xronichja ikaxin ngigua ko xronichja xranchi nichja sen ángel, ko tjaun'a sen kichian, kain me'e xro'an tjintee ko xrokjanna xranchi naa nitjua je'o tonkjan, o naa chika séen tonkjan. ²*Ko siá xronichja chijnie ndo Dio, ko siá xrokuiānxin kain nge'e xra noe'a ikaxin chujni, ko siá xrokonoina kain nge'e, ko ícha xrochuntia ndo Dio ko chao xrontatjan naa ijna: tachrjengíxian nti'i ko satjia

nango, maski jaña sinta'a ko tjaun'a sen kichian, kain ti nta'a xro'an tjintee. ³Ko siá tsingijna ni nóa ko xrotjá'a nā kain nge'e chonda, ko maski xrokuajon cuerpona xroche, ko tjua'i sen kichian, xro'an tjintee nge'e nta'a jan'an.

⁴Ko sen tjue'e sen kichuu toña'o sen taka, ko jian aséen sen, ko je'a tohjo sen, nchejié'a aséen sen, ko ndachro'a sen ixi tsango no'e sen, ⁵je'a ndakua'i nche'e sen ko je'a ña'i sen, je'a taka chjée sen juaña'o, ko tjenge'a sen ti nchekao nā sen, ⁶ko chée'a sen ti nge'e nche'e ni ndako'a. Je'e sen ste sen juaxruxin nchakon inaa chujni nichja ti nduaxin. ⁷Siá tjue'e kichuuna maski xrojan nge'e ndako'a sincheina nā, toña'o'ana, ko nduaxin titika'onna ndo Dio, me'e xrochon'enna ixi tsingijnana ndo.

⁸Ti tjue'e kichuuna nai'a tsjexin. Ko tsij nchakon ti nichja sen chronga chijnie ndo Dio tsjexin, ko nichja sen ikaxin ngigua tsjexin, ko tsjexin kain ti kuano'e chujni. ⁹Ti noina jai ko ti nichjana ixi ndo Dio me'e naa nge'e xrachuxin'ana jian. ¹⁰Ko nchakon tsij ti tsango jian, tjume'e tsjexin ti nchíin noina jai.

¹¹Nchakon xranchiina, kuanichja xranchi xjanchiin, kuaxraxa'on xranchi xjanchiin

ko bakianxin xranchi tienxin naa xjanchíin. Ko nchakon ba'ngi kuintu'a kain ti kuenta'a xranchi xjanchíin. ¹²Jai tikon'ana jian, tikonna xranchi tikonni ixi naa xrosenda chóna kitja, ko tjume'e tsii nchakon chao tsikonna ndo Cristo ixi ikonna. Ko jai xratitjáña tsichuxinna ndo; ko tsii nchakon nduaxin xrochuxinna ndo Dio jian xranchi ndo Dio chuxinna ndo jaína. ¹³Ko jai jii ní nge'e tjintee, me'e ti xrochuntiana ndo Dio, ko ti noína jian ixi je'e ndo xrochjaína ndo ti stechon'enna, ko ti xrotjue'e kichuuna. Ko ti ícha tjintee me'e ti xrotjue'e kichuuna.

Ti nichja nã ikaxin ngigua ko chronga nã chijnie ndo Dio

14 ¹Ícha tjéenta xrotjue'e kichuunta ko ícha jian tjanchianta ixi Espíritue ndo Dio xrotjáanta juachaxin ixi xronichjanta nge'e tjaun ndo. ²Ixi ngisen nichja ikaxin ngigua, ngajin ndo Dio nichja sen ko je'a ngajin chujni, ixi xro'an ngisen tienxin nge'e jinichja sen ixi espíritue ndo Dio nichjaxin sen ti xranoe'a sen. ³Ko ngisen nichja nge'e jichrónga ndo Dio, me'e xrokonde'e chujni ixi ícha jian sinche'e sen ko jaña tsake'e sen juaxruxin. ⁴Ko ngisen nichja ikaxin ngigua je'o tsingijna aséen sen ixi ícha tsono'e sen juachaxien ndo Dio. Ko ngisen nichja nge'e tjaun ndo Dio

tsono'eni, sen me'e tsingijna ikaxin sen ni'ngo ixi ícha tsono'e sen.

⁵Jan'an tja'on ixi kainnta xronichjanta ikaxin ngigua tajon espíritue ndo Dio. Ko ícha jian ikaxinnta xrochronganta nge'e tjaun ndo Dio tsono'eni ixi ícha tjintee xrochronga sen nge'e tjaun ndo Dio ixi ti xronichjani ikaxin ngigua. O síá je'e sen kaxon xrondachro sen nge'e ti nichja sen ixi jaña tsienxin kain sen titikaon ndo Dio. ⁶Kichuuna, síá jai xrojuasótsja'anta ko xronichjaxin ikaxin ngigua, xruenxon xronichja me'e. Ícha jian xrobingijnanta síá jan'an xronichjaxin naa ngigua tienxinnta, jaña tsono'anta nge'e ndachro ndo Dio o tsienxinnta naa nge'e xranoa'inta, o xrontatjunta naa nge'e tjaun ndo Dio xrokono'anta, o xrojuako'anta naa nge'e jian.

⁷Ixi kaxon xranchi tonkjan naantaxro ko tonkjan naa arpa, síá xraje'o tonkjan ngujngu, jua'i tsichuxinni nge'e soon jitonkjan. ⁸Ko síá ndako'a xrondachro tjao, ¿xranchi xronoína xrondachro satsjina guerra o na'i? ⁹Jaña ja'anta kaxon, síá nichjanta naa ngigua tienxin'a chujni, ¿xranchi tsono'e sen nge'e nichjanta? Ko síá xro'an ngisen tienxin, ja'anta xranchi chrinto rinichje'enta. ¹⁰Jii kueya ngigua nunte xasintajni, ko ngujngu ngigua jii chujni tienxin ngigua. ¹¹Ko síá xrojan ngisen

xronichja'na ko xrokuiānxin'a nge'e nichja sen, sen me'e jan'an xroxraxa'on ixi je'e sen tsikixin sen inaa tjanya ko kaxon je'e sen xroxraxaon sen ixi jan'an jée tjanya tsijixin. ¹²Méxin, ja'anta ti tsango tjaunnta tsaye'enta naa ixra tajon Espíritue ndo Dio, tjanchianta kaxin ixra tsingijna kain sen titikaon ixi jaña ícha jian tsitikaon sen.

¹³Méxin, ngisen nichja ikaxin ngigua, xrojuanche'e sen ndo Dio ixi tsajon ndo juachaxin tsienxin sen ko xrochronga sen ti nichja sen. ¹⁴Siá jan'an xronichja'a ndo Dio naa ngigua tajon espíritue ndo, aséenna jinichje'e ndo, ko tianxin'a nge'e rindachrjan. ¹⁵¿Nge'e xrojuinta'a tjume'e? Xronichjaxin ndo Dio ixi aséenna ko kaxon xrokuiānxin nge'e rintatjan ndo, ko xrotsje ngajin ndo ixi aséenna ko kaxon xrokuiānxin nge'e ritsje. ¹⁶Ixi siá xrokuajonnta juasaya ngajin ndo Dio ixi asáanta ko sen stetin'en tsienxin'a sen nge'e rindachenta ndo Dio, jua'i tsajon sen juasaya ixi tienxin'a sen nge'e richronta. ¹⁷Maski tsango chaxro rinichje'enta ndo Dio ko tájonnta juasaya ngajin ndo, siá tsienxin'a sen stetin'en, ja'anta tingijna'inta sen ixi ícha tsono'e sen nge'e tikinixin'en ndo Dio. ¹⁸Jan'an tajon juasaya ngajin ndo Dio ixi jan'an chonda juachaxin xronichja íkaxin ngigua tajon

ndo Dio, ngigua tienxin'a ja'anta. ¹⁹Ko nchakon tsixra'o sen ni'ngo, je'o tja'on xronichja na'ó chijni ti tsienxin sen ixi jaña ikaxin sen jian tsitja sen ixi siá xronichja ite^h mil chijni ti inaa ngigua tsienxin'a sen.

²⁰Kichuuna, xraxaon'anta xranchi ichjan. Ja'anta nche'enta xranchi ichjan ixi ichjan noe'a xjan nge'e xrondachro ti ndako'a. Ja'anta xraxaonnta xranchi naa sen cha. ²¹Xroon jitaxin ti kuetuan'an ndo Dio ja'in ndachro: "Jan'an xronichjaxin ngajin ni tjanya Israel ixi ikaxin ngigua ko kaxon xronichjaxin chujni tsikixin inaa tjanya, ko je'e na tsitikaon'ana na." ²²Ti xronichjaxin ikaxin ngigua tienxin'a na, ni titikaon'a Ncháina me'e tsikon na ixra jé ne'e ndo Dio, ko ji'i tingijna'i sen titikaon ndo. Ko chijni chronga naa nge'e juincheno'e ndo Dio, me'e tsingijna ngajin sen titikaon Ncháina Jesús, ko je'a ni titikaon'a ndo. ²³Tjume'e nchakon xroxejunta ti jii ni'ngo kainnta titikaonnta Ncháina, ko siá kainnta xronichjanta ikaxin ngigua, ko tixin'in naa na ko tsienxin'a na nge'e stetin'en na, o xratitikaon'a na Ncháina Jesús, xrondachro na ixi tsinchetjáña jáanta. ²⁴Ko siá xrochronganta naa nge'e juntano'anta ndo Dio, ko tixin'in naa ni titikaon'a Ncháina, o tixin'in naa ni

^h 14:19 *ite diez*

xratienxin'a, ko tsin'en nā nge'e rinichjanta, xroxraxaon nā ixi je'e nā ndako'a juinche'e nā.

²⁵Ko jaña tsonoxin nge'e imao xraxaon nā ngaya aséen nā ko tjume'e tsake'exin ntatuchi'in nā ko tsajon nā juasaya ngajin ndo Dio ko xrondachro nā ixi nduaxin ndo Dio jii ngajinnta.

**Ndako sintu'una kain
nchakon xroxejuna ti ni'ngo**

²⁶Méxin, kichuuna, ¿nge'e xrokron'en? Nchakon xroxra'unta ti jii ni'ngo, itsjenta salmo, ko kaxinnta xrojuinchekuen'ennta sen kichuunta, kaxinnta xrochronganta nge'e juintano'anta ndo Dio, kaxinnta xronichjxinnta ikaxin ngigua tienxin'a sen, ko kaxinnta xrochronganta nge'e xrondachro ngigua me'e. Kain ji'i tson'en ixi sen ni'ngo ícha tsitikaon sen ndo Dio. ²⁷Ko siá xronichjxinnta ikaxin ngigua, je'o yuu o ní sen xronichja ko sa'ó naa sen ko tjume'e inaa sen, ko xrokonda ixi xrojan ngisen tienxin xrochronga sen nge'e xrondachro ti jinichja inaa sen. ²⁸Ko siá xro'an ngisen jii ni'ngo no'e ko xrochronga nge'e xrondachro nge'e jinichja inaa sen, cháña xronichjxin'a sen ikaxin ngigua nchakon xroxra'unta, ko je'o xronichjxin sen ngaya aséen sen ngajin ndo Dio. ²⁹Tájonnta juachaxin ixi xronichja yuu o ní sen xrochronga nge'e juincheno'e ndo Dio sen. Tjume'e

sen jitin'en xroxraxaon sen á nduaxin chijnie ndo Dio ti stendachro sen jinichja. ³⁰Ko siá xrojuincheno'e ndo Dio xronichja naa sen jii nti'a, sen sa'ó jinichja xrotenko sen ixi xronichja sen nandá kuayé'e chijnie ndo Dio.

³¹Chao ngujngu sen xrochronga sen nge'e juincheno'e ndo Dio sen ixi jaña kainnta tsono'anta nge'e jian ko juaxruxin tsake'e asáanta. ³²Ko ngisen kuayé'e juachaxin xronichja nge'e chronga ndo Dio tsono'e sen kichuu sen, kaxon xrokonda je'o xronichja sen ti tikinixión. ³³Ixi ndo Dio, ndo tajon juaxruxin tsake'e aséenni, tjaun ndo kaxon jian tson'en ngaxin'in ningue ndo.

Xranchi ó kuan'annta nche'enta nchakon xra'onta ngaxin'in ni'ngo, ³⁴sen nchri xrokonda xronichja'i sen hora ritin'ennta chijnie ndo Dio ixi ko'a juachaxin jaña tson'en; xrokonda tsitikaon sen xranchi tetuan'an ley. ³⁵Siá tjaun sen nchri tsono'e sen xrojan nge'e, ti tsijja sen ndo'a sen, nti'a chao tsjanchang'íe sen ndoxi'e sen ti tienxin'a sen. Ixi je'a jian xronichja sen ti stetin'ennta chijnie ndo Dio ngaxin'in ni'ngo.

³⁶Xrokono'anta ixi chijnie ndo Dio xrangíxixín'a chijni ngajinnta ko kaxon je'a ja'onta kuaye'enta chijni ji'i. ³⁷Méxin, siá jii xrojan ngisen xraxaon ixi je'e sen chronga sen chijnie ndo Dio o xraxaon sen ixi Espíritue

ndo Dio tingijna sen, xrokono'e sen ixi ti rikjin me'e naa nge'e tsiketuan'an Ncháina Jesús.

³⁸Ko ngisen titikaon'a, ja'anta titikaon'anta sen.

³⁹Méxin, kichuuna, tsango tjéenta ixi xrokuaye'enta juachaxin xronichjanta nge'e tjaun ndo Dio tsono'eni ko kaxon xrondachro'anta ixi jua'i xronichja sen ikaxin ngigua tsikayé'e sen, ⁴⁰ko kain ti nge'e sinche'enta, ndako ko jian tson'en.

Tsixelchón ndo Cristo

15 ¹Kichuuna, jai tja'on sintaxraxaonnta chijni jian juentakuan'annta. Chijni me'e kuaye'enta ko jian rititikaonnta. ²Ko siá tsintue'anta chijni me'e, tsarichonnta kain nchakon. Ko siá na'i, xruenxon kuitikaonnta.

³Sa'ó, juentakuan'annta nge'e jan'an kuayá'a kaxon: ndo Cristo kuenxin ndo ixi ti ndako'a juintu'una, xranchi ndachro xroon chijnie ndo, ⁴*ko juabaa sen ndo ko je'e ndo xechón ndo nchakon nínxin xranchi ndachro xroon chijnie ndo Dio. ⁵*Ko sa'ó konoxin ndo ngajin ndo Pedro, ko tjume'e ngajin sen teyuu kuajikao ndo. ⁶Tjume'e konoxin ndo ngajin quinientos sen kichuuna tsixra'o sen ko bikon

sen ndo. Ko jai itsjé sen me'e xra ste sen, ko ikaxin sen ó tsiken'en sen. ⁷Tjume'e konoxin ndo ngajin ndo Jacobo, ko tjume'e ngajin kain sen apóstol.

⁸*Tjume'e konoxin ndo ngajin, bikon Ncháina Jesús maski jan'an ícha tjume'e kuichúxin ndo, xranchi naa xjan tsikitsingajin. ⁹*Ko jan'an nóna ixi je'a ícha tjinteena xranchi ikaxin sen tsikinche'e Ncháina ko tikinixinna'i xrondachijina sen apóstol, ixi jan'an kuaningakon'an ko tja'on naaxrokónaxón sen titikaon Ncháina. ¹⁰Maski ndako'a junta'a, juasie ndo Dio ixi juachaxien ndo kuindoxin ti xraxa'on, ko je'a xruenxon bikonó'ana ndo, ixi ícha junta'a ixra ne'e ndo ixi kain sen apóstol. Ko je'a jan'an junta'a ixra me'e. Na'i. Ndo Dio bingijnana ndo ko chjána ndo juachaxin junta'a xrée ndo. ¹¹Ko ni jan'an ko ikaxin sen tjinte'ana, ti ícha tjintee me'e ti chijni nichjana ko ti kuitikaonnta.

Xroxechón ni tsiken'en

¹²Ko siá ndachrona ixi ndo Cristo xechón ndo, ¿sonda ndachro kaxinnta ixi xechón'a chujni tsiken'en? ¹³Siá xroxechón'a sen tsiken'en, ña xrondachro kaxon tsixelchón'a

15:4: Mt. 12:40; Hch. 2:24-32.

15:5 a: Lc. 24:34; b: Mt. 28:16, 17; Mr. 16:14; Lc. 24:36; Jn. 20:19.

15:8: Hch. 9:3-6. 15:9: Hch. 8:3.

ndo Cristo. ¹⁴Ko siá tsixechón'a ndo Cristo, tjinte'a nge'e nichjana ko nge'e tjakona ko tjinte'a kaxon nge'e chuntianta.

¹⁵Ko siá nduaxin'a xechón chujni, jaina stencheye'ena chujni, ixi chrongana ixi ndo Dio juinchexechón ndo, ndo Cristo. Siá nduaxin sen tsiken'en xroxechón'a sen íjngo, je'a nduaxin xechón ndo Cristo. ¹⁶Ko siá xechón'a sen tsiken'en, kaxon ndo Cristo xechón'a ndo. ¹⁷Ko siá ndo Cristo tsixechón'a ndo, tjinte'a ti chuntianta ndo ko komé'a jfanta. ¹⁸Siá nduaxin'a xechón ndo Cristo, kaxon sen kuitikaon ndo, sen kuen'en, kuitjáña sen ko jai nai'a xroxechón sen. ¹⁹Ko siá chuntiana ndo Cristo ko xraxaonna ixi je'o tsingijnana ndo jai ti stena ngata'a nunte xasintajni, tsango lastuna ixi jaina xroxechón'ana.

²⁰Ko nduaxin xechón ndo Cristo. Je'e ndo sa'ó xechón ndo ko ji'i nchenoına ixi nduaxin xroxechón sen tsiken'en. ²¹Ixi naakua xi juangíxin juinche'e ti ndako'a, méxin kain chujni kuama ijje ko kuaxi kuinteken'en chujni, kaxon jaña naakua xi xechón, méxin jaña kaxon chao xroxechón kain sen tsiken'en. ²²Ixi ti ndako'a juinche'e ndo Adán, méxin kain chujni kuaxi kuinteken'en na. Ko jai, ixi tsitikaonna ndo Cristo, jaña

kaxon kaina tsechónna kain nchakon. ¹ ²³Ja'in xrokonda tson'en, sa'ó xechón ndo Cristo, ko tjume'e nchakon xrokjan ndo xroxechón kain sen chuntia ndo. ²⁴Ko tsii nchakon naatsjexinxón kain nge'e ko ndo Cristo sinchejexin ndo kain ni tetuan'an ko kain espíritu ña'i, ko tsajon ndo kain ti tetuen'en ndo tsayé'e Ndotée ndo, ndo Dio. ²⁵Ixi xrokonda tsetuan'an ndo Cristo ti tsijija nchakon sinchejexin ndo juachaxin chónnda kain ni ningakon'en ndo. ²⁶Ko ti tsjexixin tsitjáña, me'e xichononte ko ti ten'en chujni. ²⁷Ndo Dio kuajon ndo kain juachaxin ngajin ndo Cristo ixi tsetuen'en ndo kain nge'e. Ko ti jaña ndachro xroon chijnie ndo Dio ixi ndo Cristo tsetuen'en ndo kain nge'e, je'a xrondachro ixi tsetuen'en ndo ndo Dio kaxon. Na'i. Ixi ndo Dio chjée ndo Chjen'en ndo, xjan Jesús, kain juachaxin tsetuen'en xjan kain nge'e. ²⁸Ko tjume'e nchakon tsjexin tsetuen'en ndo Cristo kain nge'e, ndo Cristo, Chjen'en ndo Dio, kaxon tsitikaon ndo Ndotée ndo, ndo tsikajon juachaxin ngajin ndo Cristo. Ko jaña ndo Dio tikinixin'en ndo tsetuen'en ndo kain nge'e.

²⁹Jii ikaxin na tikitéexin na chujni ixi ni tsiken'en, ¿sonda jaña nche'e na siá titikaon'a na ixi ni tsiken'en xroxechón na íjngo?

¹15:22 *tsechónna kain nchakon* vida eterna

³⁰Ko, ¿sonda ngujngu nchakon tituexinna ixi naatsóñaxóna nā? ³¹Méxin, kichuuna, jan'an nóna ixi ngixe'i nchakon naatsóñaxónna nā. Ko nduaxin juaxruxin ritjén ixi ja'anta kaxon titikaonnta Ncháina Jesucristo. ³²Ko nchakon bake'é tjanya Éfeso kuətoki'an chujni ste nti'a ixi je'e nā nche'e nā xranchi iko jie'e, ¿ko nge'e xrojuacha jan'an ti tsen'enna siá nduaxin'a xroxechón ni tsiken'en? Siá nduaxin'a ji'i, cháña nche'ena xranchi ndachro kaxin nā: “Sinena ko tsu'una ixi ndúya ndatsen'enna.”

³³Tituexin'anta ixi sintaya'anta nā: “Siá xrojuentonta ni ndako'a nche'e, ja'anta sinchetjáñanta kain nge'e jian no'anta.”

³⁴Ikjannta nche'enta ti jian ko ínche'anta ti ndako'a. Kaxinnta xrandako'a titikaonnta ndo Dio ko ndachrjan ji'i ixi jaña tsosua'anta.

Xranchi xroxechón ni tsiken'en

³⁵Nchéxin xrojan ja'anta tsjanchangínta: “¿Xranchi xroxechón ni tsiken'en ko xranchi tson'en cuerpoe nā?”

³⁶Naa nge'e ninta ti xranchangi ji'i. Tsee tengani chjaka xrokonda tsen'en tsee ixi jaña tsechón ika.

³⁷Ti tengani je'a ika tengani. Na'i. Ti tengani naa tsee, á tsee noatrigo o ngixe'i inaa tsee.

³⁸Ko ndo Dio tajon ndo ngujngu nge'e tachrje ko tsóña xranchi tjaun ndo, ko ngujngu tsee

xrochónda ngujngu kée. ³⁹Ko je'a kain cuerpo xraje'o. Na'i. Jii cuerpoe chujni, jii cuerpoe iko, jii cuerpoe kuxe, ko jii cuerpoe kuche. ⁴⁰Kaxon jaña jii cuerpoe sen ángel ste ngajni ko jii cuerpoe ni ste ngata'a nunte xasintajni. Ko jii cuerpoe sen ángel chaxro tsje'e ko kaxon jii cuerpoe chujni chaxro tsje'e. ⁴¹Ti tingasáña chjiixro chaxro, ko chaxro tingasáña nchanitjao ko kaxon nchanotsé tingasáñaxin, ko maski jii itsjé nchanotsé, jéexin tingasáñaxin ngujngu nchanotsé. ⁴²Jaña kaxon tson'en nchakon xroxechón ni tsiken'en. Ixi nchakon ten'en nā ko xrabaa nā, renga cuerpoe nā ko nchakon xroxechón nā íjngo, í xrorenga'i nā ixi tsechón nā kain nchakon. ⁴³Ni tsixrabaa renga cuerpoe nā, ko nchakon xroxechón nā íjngo, tsayé'e nā naa cuerpo chaxro ko í tsorenga'i. ⁴⁴Xroxrabaa naa cuerpo renga ko tjume'e xroxechón naa cuerpo renga'i ixi chónnda juachaxien Espíritue ndo Dio. Ko xranchi jii cuerpo renga, jaña kaxon jii cuerpo renga'i, chónnda juachaxien Espíritue ndo Dio.

⁴⁵Ko xranchi jitaxin xroon chijnie ndo Dio: “Xi juinchekonchjian ndo Dio ti xrangíxixión me'e ndo Adán, ndo kuayé'e juachaxin tsechón ndo.” Ko tjume'e kuij inaa ndo xranchi ndo Adán, ko ndo me'e chónnda espíritu tajon juachaxin tsechón chujni kain nchakon.

⁴⁶Ko je'a sa'ó kóña cuerpo chónnda

juachaxien Espíritue ndo Dio. Na'i. Sa'ó kóna cuerpo renga, ko tjume'e kóna cuerpo chóna juachaxien Espíritue ndo Dio. ⁴⁷Ndo kóna sa'ó, kónaxin ndo ixi inche jii nunte xasintajni. A ndo yuxin ngajní kuixin ndo me'e Ncháina. ⁴⁸Kain ni jii nunte xasintajni chóna naa naa cuerpo xranchi ngisen tsikónaxin inche ti xrangíxixión. Ko kain sen jii ngajní chóna sen cuerpo xranchi cuerpo chóna ngisen kuixin ngajní. ⁴⁹Jai jaina stena xranchi ngisen kónaxin inche, ko tjume'e jaina xrokjanna xranchi ngisen kuixin ngajní.

⁵⁰Méxin, kichuuna, ndachrjan ixi ti cuerpo chóna ntao ko ijni jua'i tsake'e ti tetuan'an ndo Dio. Naa nge'e renga jua'i tsayé'e naa nge'e nai'a tsjexin. ⁵¹*Xrontatjunta naa nge'e noa'inta: Kain'ana tsen'enna ko nduaxin xrontatjunta kainna tsindoxin cuerpoina. ⁵²Tjume'e xranchi xitje'e ko tije'e jmakonna, ti tsjexixin tsin'enna xrondachro tjao, ko kainxin sen tsiken'en kuichuntia Ncháina xroxechón sen ijngo ko ínai'a tsen'en sen, ko kainna, ti stechónna, tsindoxin cuerpoina. ⁵³Ixi xrokonda ti cuerpo renga tsindoxin naa cuerpo nai'a xrorenga, ko cuerpo ten'en tsayé'e juachaxin nai'a tsen'en. ⁵⁴Ko nchakon cuerpo renga tsindoxin naa cuerpo nai'a xrorenga ko cuerpo ten'en tsayé'e juachaxin nai'a tsen'en, tjume'e tson'en xranchi jitaxin xroon

chijnie ndo Dio: "Nchakon me'e tsjexin juachaxin kuachóna ti ten'enni. ⁵⁵Ja'a ti ton'ia chujni, ¿no jii juachaxian? ¿No kuitu'e ti nchenéxian chujni?" ⁵⁶Kondeexin ti ndako'a nche'eni, me'e ten'enni. Ko ley kuayé'e sen sa'ó, me'e juankata'ani ijje. ⁵⁷Ko juasie ndo Dio ixi xruan'an ndo Ncháina Jesucristo ixi juinchemé'e ndo ijje kuachónani. ⁵⁸Méxin, kichuuna, tsango tjua'anta. Tintue'anta titikaonnta Ncháina Jesucristo. Kain nchakon ícha xrojuinche'enta xrée Ncháina ixi ó jian no'anta ixi ixra me'e je'a xruenxon nche'eni ixra.

Xejo tomi xroxruen'en sen ni'ngo tjanya Jerusalén

16 ¹*Ko tomi jua'onta ixi tsingijnanta sen kichuuna titikaon Ncháina, nche'enta xranchi kuetuan'an sen ni'ngo nunte Galacia. ²Ngujngu domingo tantsjendaánta nchín tomi juachanta nchakon ikjuinta ixra ixi jaña íxrokonda'i xroxra'o tomi me'e nchakon tsjasotsja'anta. ³Ko nchakon tsjaso jan'an, tsetuan'an sen kuinche'e ja'anta ixi satsji sen tjanya Jerusalén, ko xrokjin jan'an naa xroon xrochronga ixi tsija'onta tomi tsayé'e sen kichuuna nti'a. ⁴Ko siá xrokonda kaxon jan'an itsji.

Nge'e xraxaon ndo Pablo

⁵*Nchakon tsjaso ngajinnta xrokonda tsatsinga tjanya

Macedonia, ko tjume'e tsjaso tjajna Corinto tsjasotsja'anta. ⁶Nchéxin tsituna kaxin nchakon ngajinnta, kain nchakon tonkin. Ko jaña chao tsingijnaninta nchakon satsji íjngo tjajna. ⁷Jai tjaun'a tsjasotsja'anta kaxion nchakon. Na'i. Jan'an tja'on tsituna nti'a ngajinnta itsjé nchakon siá Ncháina tsajon ndo juachaxin. ⁸*Ko tsituna kaxin nchakon tjajna Éfeso tsijija kia Pentecostés, ⁹ixi nti'i chonda juachaxin sinta'a ixrée Ncháina ko xrokonda jian tson'en ixra me'e maski ste kueya ni ningakonna.

¹⁰*Ko siá tsiji ndo Timoteo tjajna nti'a, jian nichje'enta ndo ko juaxruxin tariku'unta ndo xri' me'e ndo jian nche'e ndo xrée Ncháina xranchi jan'an. ¹¹Kainnta jian titikaonnta ndo ko tingijnanta ndo xri' me'e jian tsii ndo tsitsjena ndo jan'an ko kaxon ikaxin sen kichuuna.

¹²Ndo kichuuna Apolos tsango kuinóatáana ngajin ndo xri' me'e xrokuijitsja'anta ndo ko ikaxin sen kichuuna, ko jua'i tsiji ndo jai. Tsiji ndo nchakon íxro'an ixra xrochóna ndo.

Juexin nichja ndo Pablo

¹³Jian xraxaonnta ko nchesoji asáanta. Tintue'anta ti chuntianta Ncháina Jesús, xronka'inta ko tsanga tinteenta. ¹⁴Kain xra nche'enta ngajin Ncháina, nche'enta xri' me'e tje'enta sen kichuunta.

¹⁵*Ó no'anta xri' me'e sen ndo'a ndo Estéfanos, je'e sen me'e ó sa'ó kuitikaon sen chijnie ndo Dio nunte Acaya, ko jai je'e sen tingijna sen sen kichuuna, sen titikaon Ncháina. ¹⁶Tja'on xri' me'e ko kain sen nche'e ixra ngajin Ncháina xranchi je'e sen. ¹⁷Tsango chá'na xri' me'e ndo Estéfanos ko ndo Fortunato ko ndo Acaico, kuii sen bingijnana sen xri' me'e ja'anta jua'i bake'enta nti'i. ¹⁸Ko bake'le juaxruxin xri' me'e jian nichja'na sen ko kaxon ja'anta bake'enta juaxruxin ko sen nche'e xranchi nche'e je'e sen xrokonda tsajonni juasieni ngajin sen.

¹⁹*Sen xra'o ni'ngo nunte Asia xruan'annta sen juajna. Kaxon ndo Aquila ko jan Priscila ko sen xra'o ndo'a sen xruan'annta sen juajna xri' me'e juachaxien Ncháina. ²⁰Kain sen kichuuna xruan'annta sen juajna. Ko ndako nichje'é kichuunta ko tjáanta chjéexin kichuunta juajna.

²¹Jan'an Pablo xruan'annta juajna ko xri' me'e tjáana ikjin xroon xruan'annta.

²²Ngisen tjaun'a Ncháina Jesucristo tangi tson'en sen. Ko jaína, ndachrona: “¡Ncháina tuinxin tsji'inta!” ²³Juachaxien Ncháina Jesucristo sintanchaonnta. ²⁴Tjua'anta kainnta xri' me'e kainna titika'onna ndo Cristo Jesús. Jaña tson'en.